VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 134 — Vol. XLIX vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistaina, marrask 16 p. 1965 — Tuesday, Nov. 16, 1965

Ontarion Hydron puheenjohtaja tunnusti Hydron syylliseksi sähkövoimapimennykseen

Toronto. — Ontarion sähkövoimahallinto otti tämän viikon alussa niskoilleen syyn siitä, että 30,000,000 ihmistä Ontarion, Quebecin ja Koillis-Yhdysvaltain osavaltioissa oli jäänyt vaille sähkövoimaa viime viikolla.

Ontarion Hydro-komission puheenjohtaja W. Ross Strike ilmoitti, että suurin sähkövoiman keskeytyminen Pohjois-Amerikan historiassa tapahtui siitä syystä, että Queenstonissa sijaitsevan Adam Beckin sähkövoima-asemalla oli eräs "puhelinta vähän suurempi" relee mennyt epäkuntoon.

Strike kertoi sanomalehtimiehille, että releen epäkuntoon joutuminen aiheutti sen, että Yhdysvaltain puolella rajaa aiheutui valtava sähkövoimasyöksy.

Sen lisäksi, että Queenstonissa oleva relee joutui epäkuntoon, se aiheutti toisen releen epäkuntoon joutumisen Yhdysvaltain ja Canadan rajalla, missä Canadan ja Yhdysvaltain sähkövoimaverkostot yhtyvät toisiinsa.

Hän vakuutti, että on ryhdytty toimenpiteisiin taatakseen jotta sellaista ei tule tapahtumaan uudelleen

Eräs toinen Hydron virkailija Robert Hilary sanoi, että hänen mielestään voidaan estää samanlaisten tapahtumien uusiintuminen mikäli on kysymyksessä Pohjois-Amerikan sähkövoimaverkosto.

Mr. Strike sanoi, että Hydron virkailijat olivat lähettäneet saamansa tiedot Yhdysvaltain sähkövoimakomissiolle.

Mr. Swidler selosti, että vika oli tapahtunut ilmeisestikin Niagaralla, mistä oli oltu siirtämässä 1,100,000 kilowattia ontariolaista sähkövoimaa ja sen lisäksi 500,000 kilowattia yhdysvaltalaista sähkövoimaa.

Tällöin oli tapahtunut siten, että eräs relee — vastaa suurta sulaketta — oli keskeyttänyt virran yhdellä kuudesta linjasta ja siten ylikuormittanut jäljellä olevia.

"Ne kaikki keskeyttivät toimintansa toisensa jälkeen", sanoi mr. Strike. "Sähkövoimalla ei ollut mitään muuta paluutietä kuin Yhdysvaltoihin.

"Meillä on releet, minkä olisi pitänyt katkaista virran 800,000 kilowatissa yhteyksdassa, mutta niin ei tapahtunut."

Hän selosti lähemmin, että näistä syistä virtasi liian suuressa määrässä sähkövoimaa Yhdysvaltain puolelle ja sillä automaattiset releet katkaisivat sähkövirran.

SÄHKÖVOIMAN KESKEYTYMISTA TUTKITTU MYÖS YHDYSVALLOISSA

Washington. — Yhdysvaltalaiset viranomaiset tutkivat vielä viime viikonlopulla mistä oli johtunut se, että kahdeksassa osavaltiossa ja Canadassa Toronton ja Ottawan alueilla oli keskeytynyt sähkövoima.

Yhdysvaltain sähkövoimakomission puheenjohtaja Joseph C. Swidler ryhtyi jo viime viikolla tutkimaan yhdessä asiantuntijain kanssa syitä sähkövoiman keskeytymiseen ja siihin toimenpiteisiin mihin oli ryhdytty tilanteen korjaamiseksi.

Sähkövoiman keskeytyminen tapahtui juuri vilkasliikkeisimpänä aikana päivästä viime viikon tiistaina ja voima keskeytyi noin 80,000 neliömailin laajuisella alueella, jolla asuu noin 30,000,000 ihmistä. New Yorkin kaupungissa oltiin vailla sähkövoimaa yli 10 tuntia useiden tuhansien ihmisten ollessa liikkumaan pääsemättöminä rakennuksien hississä ja maanalaisella rautatiellä.

Swidlerin johtama tutkijakomissio oli istunnossa viime torstaina perätti 14 tuntia, mutta se ei kuitenkaan ollut vielä silloin kykenevä antamaan mitään selostusta siitä mistä oli todella tapahtunut. "Ei ole olemassa mitään helppoa vastausta. Me vain jatkamme", sanoi hän.

Hän selosti, että vielä silloin oli kysymys miten voitaisiin todeta mistä vika oli tapahtunut, sillä ei ollut olemassa mitään todistuksia siitä mistä lähteistä voitaisiin etsiä syytä.

Ontarion pääministeri itsepäinen vakuutusasiassa

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts on ilmoittanut, että Ontarion hallitus aikoo toteuttaa suunnitelmansa sairausvakuutuksen toteuttamiseksi vaikka liittohallituksen taholta toteutetaan kaikkia ihmisiä käsittävä ja pakollinen sairausvakuutus.

Mr. Robarts ilmoitti sanomalehtimiehille, että Ontarion vakuutussuunnitelma saatetaan voimaan ensi kesään mennessä. "Meillä ei ole mitään tietoa siitä mitä liittohallitus aikoo tehdä. Se on vain esittänyt joitakin ehdotuksia.

"Siihen mennessä jatkamme oman suunnitelmamme toteuttamista", sanoi hän.

Mr. Robarts esitti nämä huomionsa ja mielipiteensä sen jälkeen kun oli pidetty sanomalehtien tiedotustilaisuus, missä hän ilmoitti, että oli jo suunniteltu lääkäreitä, vakuutusyhtiöitä ja ylensä maakunnan asukkaita edustavien neuvonantokomiteoiden muodostamista.

Maakunnan terveysministeri Matthew B. Dymond sanoi aikaisemmin, että näitä komiteoita ei nimitetä vielä tänä syksynä ja odotetaan ehkä, jolloin on selvempää mihin sairausvakuutussuunnitelma suuntautuu.

Ontariolaisen suunnitelman mukaan varattaisiin sairausvakuutus maksuttomasti varattomille ja maksua vastaan heille, jotka ovat kykeneviä maksamaan siitä.

Länsi-Berliinissä hakaristimerkkejä

Länsi-Berliini. — Länsi-Berliinin poliisi ilmoitti viikon alussa, että lukuisten talojen seiniin, autoihin ja mainostauluihin oli maalattu hakaristejä. Nämä natsi-mielenosoitukselliset maalaukset olivat tapahtuneet yön aikana, sanovat poliisit.

Hakaristien joukossa havaittiin joitakin "Z"-kirjaimia, joista poliisit eivät kyenneet antamaan mitään lähempää selostusta.

Tiikerit ihmisten kimpussa Intiassa

Delhi. — Kolme ihmissyöjätiikeriä on tappanut ainakin 35 ihmistä Nainitalin alueella noin 230 km Delhistä itään, ilmoitettiin Delhissä.

Paikalliset viranomaiset ovat tuoneet palkkion petojen surmaamisesta. Tiikereiden arvellaan piileksivän sokeriruokopelloilla. Ne ovat hyökänneet polkupyöräilijäin ja rikshalla kulkijoiden kimppuun ja vieneet mukanaan maatyöläisiä.

Intia vastustaa ydinaseita

Delhi. — Intian pääministeri Lal Bahadur Shastri vahvisti Intian päätöksen olla valmistamatta ydinaseita. On päivänselvää ydinaseiden hävittämiseen, hän sanoi. Shastri antoi tämän lausunnon kansalliskamarissa vastatessaan edustajien tekemiin kysymyksiin.

VIIME TIEDOT

Laredo, Tex. — **Huumausaineiden salakuljetuksesta Yhdysvalloissa syytetty canadalainen Lucien Rivard on tuomittu täällä 20 vuodeksi vankeuteen sekä maksamaan $50,000 sakkoa.**

Austin. — **Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamara on ilmoittanut keskusteltuaan presidentti Johnsonin kanssa viimeksimainitun karjatilalla täällä, että Yhdysvaltain hallituksen aikomus on lähettää vielä lisää aseväkeä Vietnamiin.**

Vancouver. — **Länsirannikkolaisen kalastusaluksen Aluetian Queenin kapteenin vaimo mrs. Olsten Hansen on ilmoittanut sanomalehtimiehille, että sen jälkeen kun neuvostoliittolainen kalastusalus oli joutunut yhteentörmäykseen canadalaisen aluksen kanssa, neuvostoliittolaiselta alukselta oli kysytty josko canadalainen kalastusalus halusi apua. Canadalaiselta alukselta ei oltu vastattu kysymykseen. Kaksi tuntia myöhemmin alus upposi, sanoi mrs. Hansen.**

Ottawa. — **Eilen ilmoitettiin, että 27. parlamentin ensimmäinen istunto kokoontuu tammikuun 18 päivänä, mutta vielä ei ole mitään tarkempaa tietoa hallituksen kokoonpanosta.**

United Nations. — **Yhdistyneiden Kansakuntien Yleiskokouksen odotetaan äänestävän tänään siitä josko annettaisiin Kiinan kansantasavallalle edustajapaikka. Kysymyksen käsittely siirtyi aikaisemmin kun Rhodesia julistautui yksipuolisesti itsenäiseksi.**

Britannia valmistautuu kauppasaartoon Rhodesiaa vastaan

Brittiläisellä taholla vielä toivorikkaita siitä, että kansan painostus olisi tehokasta

Lontoo. — Sanomalehtitarkkailijat täällä ovat sitä mieltä, että Britannian hallitus pitää itsepintaisesti kiinni siitä toivosta jotta Rhodesian kansan oppositiossa oleva enemmistö voi vielä aikaansaada sen, että Ian Smithin vähemmistöä edustava hallitus voisi kaatua.

Pääministeri Wilsonin hallituksen sanotaan olevan valmiina talouspakotteiden laajentamiseksi öljyyn asti. Pääministeri on oletetusti pitänyt öljykysymyksen reservissä siltä varalta, jos Afro-Aasian maat vaativat YKssa aseellisia toimenpiteitä Rhodesiassa.

Mr. Wilsonin sanotaan maininneen Salisburyssa vieraillessaan mahdollisesta öljykiellosta. Sen sanotaan siellä sattuneen arkaan kohtaan. Asiantuntijat ovat selittäneet, että öljyn kuljetuskielto olisi kaikkein tehokkain taloudellinen toimenpide, vaikka Etelä-Afrikan toimenpiteet huojentaisivat hieman Rhodesian öljytilannetta.

Sisäpoliittisesti Rhodesian kysymys aiheuttaa kiperiä kysymyksiä niin mr. Wilsonille kuin konservatiivipuolueenkin johtajalle, Edward Heathille, mutta erikoisesti konservatiivijohtajalle, jonka puolueessa on voimia mitkä vastustavat taloudellisia pakotteita sillä perusteella, että liian kovat toimenpiteet voivat lujittaa Rhodesian hallituksen vastarintaa.

AFRIKKALAISMAAT VAATIVAT LUJAA KANTAA RHODESIAA VASTAAN

United Nations. — Afrikan maat esittivät lauantaina YKn Turvallisuusneuvostossa vetoomuksen, että kaikki muut maat lopettaisivat kaikki kauppa- ja tiedonantoyhteydet Rhodesian kanssa.

Turvallisuusneuvostolle esitetyssä päätöslauselmaehdotuksessa Afrikan maat suosittelevat päättäviä toimenpiteitä maalla, merellä ja ilmassa, sisältyen niihin toimenpiteisiin mielenosoitukset ja kauppasaarto, jos taloudelliset pakoitteet eivät osoittautu riittäviksi Rhodesian pääministeri Ian Smithin käännyttämiseksi.

Norsuniuun rannikon edustaja Assouan Usher, joka mainitun päätöslauselmaehdotuksen esitti, leimasi "tehottomaksi" sen päätöslauselmaehdotuksen, minkä Britannian ulkoministeri Michael Stewart Rhodesian asiasta esitti.

Britannian päätöslauselmassa pyydetään jäsenmaita "antamaan tukensa taloudellisille pakotteille" Rhodesiaa vastaan

Afrikan maiden päätöslauselmaehdotuksessa mennään paljon pidemmälle ja suositellaan päätettäväksi, että Rhodesian valkoihoisten hallituksen itsenäisyysjulistus vaarantaa maailman rauhaa ja turvallisuutta ja että Rhodesian vallankaappaus oli laiton teko.

Kuubalaiset pakolaiset tulittivat Havannan rannikkoaluetta

Havanna. — Eilen ilmoitettiin, että aikaisin sinä aamuna oli kahdesta pienestä aluksesta avattu konekiväärituli kohti Havannan sataman rannikkoa ja että pääministeri Fidel Castro oli sanonut, jotta osasyyllisiä voidaan nimittää Yhdysvaltain hallitus ja Central Intelligence Agency (liittovaltion vakoilulaitos).

Castro sanoi, että toisella näistä aluksista oli kohdistettu tuli kohti presidentti Osvaldo Dorticosin rannalla sijaitsevaa asuntoa, mutta suurin osa kuulista oli osunut lähellä sijaitsevaan akvaarioon.

Kukaan ei loukkaantunut tapauksen yhteydessä ja molemmat alukset pääsivät pakenemaan.

Silloin ei ollut mitään varmuutta siitä, josko presidentti Dortiios oli juuri sillä hetkellä kotonaan.

Toisesta aluksesta kohdistettiin 50-kaliberisen konekiväärien tulitus kohti Maleconin kadulla sijaitsevia kerrostaloja. Tämä tulittaminen tapahtui pimeän vallitessa noin 2.30 aamulla.

Puhuessaan lyhyesti tapahtuman jälkeen radiossa pääministeri Castro syytti koruttomasti, että Yhdysvallat oli sallinut sellaisen hyökkäyksen tapahtuvan.

"Mitä muuta voisimme syyttää tällaisista typeryyksistä kuin Yhdysvaltain hallitusta?" sanoi Castro. "Ketä muuta voisimme syyttää tällaisista mielettömyyksistä kuin Central Intelligence Agencya, joka on myötävaikuttanut kaikenlaisten tyhmyyksien toimittamiseksi tätä maata vastaan."

Miamissa olevat kuubalaiset pakolaiset kuitenkin väittävät, että he olivat järjestäneet hyökkäyksen. Kuubalaisten pakolaisten järjestön puhemiehet ilmoittivat, että kysymyksessä olleet kaksi alusta oli palannut vahingoittumattomana tukikohtiinsa Karibianmerellä.

Pääministeri Castro lisäsi puheessaan, että vaikka Kuubassa ilmenee jossain määrin epämielisyyttä Kuuban nykyistä hallitusta kohtaan, niin sellaisen mielipiteen omaavat henkilöt muodostavat ehdottomasti vain vähäisen osan väestöstä. Hän lisäsi:

"He ovat niitä ihmisiä, joilla on mahdoton unelma siitä, että vallankumous voitaisiin hävittää."

89 menetti henkensä:

Huvimatkailijain laiva paloi ja upposi Atlannilla

Miami. — Yhdysvaltain rannikkovartiolaivasto on ryhtynyt tutkimaan mitä todella tapahtui ja miksi kun huvimatkailijoiden kansoittama Yarmouth Castle syttyi mysteerisesti tuleen viime viikonvaihteessa sillä seurauksella, että 89 ihmisen ilmoitetaan joko kuolleen tai olevan kadoksissa, 19 sairaalassa, joista 5 hengenvaarallisessa tilanteessa.

Kadoksissa olevien joukossa on kuherrusmatkallaan olleet Alan ja Lynda Ann Gillan Mount Hopesta, Ontariosta. Pelastuneiden joukossa ilmoitetaan olevan kaikki 14 matkalla olleista muista canadalaisista, joista yksi laivan miehistöön kuuluva.

Vähintään 10 pelastuneista canadalaisista palasi jo eilen ilmateitse tänne Nassausta. Sairaalaan joutuneiden joukossa ei ilmoiteta olevan ainoatakaan canadalaista. Näitä kuljetettin helikoptereilla Nassaun ja Miamin sairaaloihin.

Yarmouth Castle oli vanhempi alus, rakennettu v. 1927 liikennöimään Evangeline-nimisenä Yarmouthin ja Bostonin välillä.

Vielä eilen ei ollut tiedossa miten palo oli alkanut ja mistä syystä se oli levinnyt niin nopeasti kuin tapahtui. Toinen mysteerinen seikka on se, että saatujen tietojen mukaan laivalta ei ollut lähetetty mitään hätäsanomaa eikä annettu laivalla olleille ihmisille mitään varoitusta hätätilanteesta.

(Myöhemmin radiotiedotuksissa sanottiin, että tuli oli levinnyt erittäin nopeasti laivan radioruumaan, joten tämä ei ollut mahdollista).

Tällä 385 jalan pituisella laivalla oli sen matkalle lähtiessä 549 henkilöä — matkustajia ja miehistöä.

Vaikka laiva on ollut viime aikoina Panaman rekisterissä, niin panamalaisella taholla annettiin Yhdysvaltain rannikkovartiostolle oikeus tutkia onnettomuuteen liittyviä seikkoja.

Toinen huvimatkalla ollut Bahama Star-niminen laiva pelasti vesistä 390 Yarmouth Castlen onnettomuudessa henkiin jäänyttä ja suomalainen Finnpulp kuljetti loput Nassauhin.

Vielä on mahdollista, että onnettomuudesta pelastuneiden luku voi nousta, sillä joidenkin uskotaan matkustaneen lentoteitse takaisin Miamiin, mihin he olivat jättäneet autonsa matkustaakseen laivalla Bahamalle.

Laiva upposi erittäin nopeasti sen jälkeen kun tuli alkoi roihuta. Sairaalasta ilmoitetaan, että ne ihmiset, jotka otettiin vastaan, kärsivät suurimmassa määrässä palohaavoista. Yksi heistä kuoli sairaalaan päästyään.

Onnettomuus tapahtui maanantaita vasten yöllä laivan ollessa noin 120 mailin etäisyydessä itään täältä. Rannikkovartiosto ilmoitti päivän valjettua, että se lopettaa ruumiiden etsimisen, sillä alueella ei oltu nähty silloin yhtäkään elossa olevaa tai kuollutta.

Pelastuneiden kertomuksien mukaan tulipalo oli syttynyt noin klo 1 aikana yöllä pian sen jälkeen kun illan huvit olivat päättyneet. Useimmat matkustajista oli jo vuoteillaan toiset vielä kävelemässä kannella tai ottamassa viimeisiä ryyppyjä ennen vuoteilleen menoa. Pelastuneet kertoivat myös, että useita laivan pelastusveneitä ei voitu laskea vesille, sillä niiden kaapelit olivat "jäätynet" paksuun maaliin. Vain neljä neljästätoista pelastusveneestä kyettiin laskemaan.

Laiva upposi keulasta perään roihuavana kello 6:03 aamulla 1,700 jalkaa syvään veteen.

USA:n KOMMUNISTIT SAIVAT SUUREN VOITON

Maan korkein oikeuslaitos katsoo, että kommunistivastainen laki loukkaa perustuslakia

Washington. — Yhdysvaltain korkein oikeus antoi torstaina lausunnon, jonka mukaan laki, minkä perusteella USAn kommunistien piti rekisteröimän itsensä "vieraan maan agentteina" on perustuslakivastainen.

Tuomari J. Brennan Jr. luki korkeimman oikeuden yksimielisesti hyväksymän lausunnon, jossa osoitetaan, että vuonna 1950 hyväksytty subversiivisen toiminnan kontrollilaki (Subversive Activities Control Act of 1950) on ristiriidassa maan perustuslain Viidennen muutoksen kanssa, tarkoittaen sitä, että mainittu "noitajahtilaki" on perustuslakivastainen.

Yleisesti otaksutaan, että korkeimman oikeuden nyt antama lausunto lopettaa Yhdysvaltain hallituksen oikeuslaitoshyökkäykset kommunistisen puolueen jäseniä vastaan.

USAn kommunistisen puolueen kansallinen johtaja Gus Hall tervehti korkeimman oikeuden lausuntoa tekona, mikä johtaa kommunistisen toiminnan laajenemiseen Yhdysvalloissa. New Yorkista antamassaan lausunnossa mr. Hall sanoo, että "missä tahansa se on mahdollista me tulemme nimittämään ehdokkaita eri hallitusportaissa. Se on jotakin sellaista, mitä olisimme aina tehneet, jos sitä ei olisi meiltä kielletty."

Hallituksen oikeusministeriön virkailijain sanotaan kuitenkin huomioineen, että korkeimman oikeuden nyt antama lausunto koskee ainoastaan kommunistisen puolueen yksilöjäsenten rekisteröimisasiaa. Näiden virkailijain selitysten mukaan pyritään edelleen siihen, että puolue joutuu puolueena rekisteröimään itsensä tämän lain perusteella, mikä on jo katsottu perustuslakivastaiseksi yksilöjäsenten kohdalta.

Mr. Hall sanoi lausunnossaan, että korkeimman oikeuden lausunto "lopettaa Yhdysvaltain historian pisimmän lainopillisen verikoston" (vendetta).

Hallitus on yrittänyt saada vuodesta 1950 alkaen Yhdysvaltain kommunistisen puolueen ja sen jäsenet rekisteröimään "vieraan maan agentteina".

Korkeimman oikeuden päätöksen perusteella sanoo mr. Hall, puolue tulee:

— Järjestämään ensimmäisen julkisen kansallisen edustajakokouksen vuodesta 1950 lähtien. Samalla hän tiedoitti, että kansallinen edustajakokous pidettiin (ilmeisesti salassa) vuonna 1958.

— Puolue tulee julkaisemaan poliittisen perusohjelmansa ja manifestinsa kahden viikon kuluessa.

— Puolue nimittää ehdokkaita ensi vuonna pidettäviin kongressivaaleihin.

Mr. Hall sanoo itseään puolueen pää-puhemieheksi. Hän sanoo, että vuonna 1958 pidetty edustajakokous nimitti hänet kansalliseksi johtajaksi, mutta hän ei ole tätä titteliä käyttänyt, eikä sitä päätöstä ole tehty julkiseksi vuoden 1950 lain takia.

Mr. Hallia syytetään siitä, että hän ei ole puolueen virkailijana rekisteröinyt itseään, kuten vuoden 1950 laki säätää. "Meidän täytyy odottaa, kunnes nämä oikeusjutut tulevat hyljätyiksi", sanoo mr. Hall. "Oikeusjuttu kommunistista puoluetta ja minua vastaan olisi hyljättävä."

Asevoimien ääntenlaskun jälkeen:

Pearsonin kannattajilla ei vieläkään enemmistöä

Ottawa. — Pearsonin hallitus pääsi viikonvaihteen aikana hiuskarvan päähän enemmistöhallituksesta kun asevoimien äänimäärän perusteella tuli valituksi aikaisemman 129 lisäksi 2 muuta liberaalia ja kun kaksi "itsenäisinä" ehdokkaina viikko sitten valituksi tullutta miestä lupasi tukensa hänen hallitukselleen

Tällä perusteella pääministeri Pearsonilla on nyt133 edustajan tuki alahuoneessa, minkä jäsenmäärä on 265, puuttuen siis hänen kannatuksensa yhdellä jäsenellä ehdottomasta enemmistöstä.

Sotilaiden äänten perusteella liberaalit saivat kaksi lisäpaikkaa; yhden Antigonish-Guysborough-vaalipiiristä, Nova Scotiasta ja toisen Shefford-vaalipiiristä, Quebecista, mistä kummastakin oli yksinomaan siviilien äänten perusteella tullut valituksi konservatiivien ehdokkaat.

Quebecilaiset "itsenäiset edustajat", joiden tukeen pääministeri voi saamiensa lupausten perusteella nyt luottaa, ovat Three Rivers-vaalipiiristä valittu J. A. Mongrain ja Sherbrooke-vaalipiiristä valittu Maurice Allard.

Valkoihoinen ylioppilas, joka osallistui neekerien oikeuksien puolesta 50 mailin pitkään protestimarssiin Selmasta, Ala., Montgomeryyn. Kuvassa nähdään hänen kantavan pientä neekerityttöä olallaan tällä 5-päiväisellä marssilla.

USA:n salaisen palvelun mies loikkasi Prahaan

Berliini. — USA:n armeijan salaisen palvelun Euroopan osastossa palvellut vääpeli Glenn R. Rohrer, joka katosi viime elokuussa yksiköstään Frankfurt am Mainista, on luultavasti paennut Tshekkoslovakiaan ja siten aiheuttanut suurta vahinkoa vakoilujärjestölle, kertoo amerikkalainen viikkolehti Overseas Weekly. Lehti sanoo tietojen olevan peräisin korkea-arvoisilta salaisen palvelun upseereilta.

Rohrer kuului Frankfurtissa osastoon 513. Intelligence Corps. Hänen sanotaan tunteneen "rautaesiripun" heikot kohdat, joiden kautta USA:n agentit tunkeutuvat sosialistisiin maihin.

"Rohrerin menetys maksaa ainakin 5—10 vuoden työn ennen kuin kaikki ne agentit ja yhteysmiehet on korvattu, jotka hän on paljastanut", on eräs korkea salaisen palvelun upseeri sanonut lehden mukaan.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Rhodesian tapahtumista

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Rhodesian valkoihoisten muodostama hallitus antoi viime torstaina koko maailman yleiselle mielipiteelle todella röyhkeän taisteluhaasteen julistaessaan kaikista varoituksista ja pyynnöistä huolimatta maan "itsenäistyneeksi" nimenomaan siinä mielessä, että sisten voitaisiin ikuistuttaa valkoihoisten pienen vähemmistön rotuvalta alkuasukkaiden suuren enemmistön yli. Käytännössä tämä "itsenäisyysjulistus" tarkoittaa sitä, että maan 220,000 valkoihoisen muodostama hallitus voisi jatkaa omavaltaisesti Rhodesian hallintaa kysymättä lainkaan sitä, mitä asiasta ajattelivat kanta-asukkaat, noin neljä miljoona neekerikansalaista, joilta on kielletty kaikenlainen edustus- ja myös äänestysoikeus, sekä muut kansalaisvapaudet.

Kuten olemme jo aikaisemmissa yhteyksissä tältä palstalta todenneet, Britannian työväenpuolueen hallituksen "kompromissia" tavoitellut ohjelma ei lopultakaan estänyt Rhodesian rotusyrjijäin pyrkimyksiä herravaltansa jatkamiseksi vaan mieluimminkin rohkaisi Ian Smithia ja kumppaneita ottamaan yhä uusia askeleita omaksumallaan rotusyrjintätiellä. Olemme vakuuttuneita siitä, että jos Britannian työväenpuolueen hallitus olisi omaksunut alusta pitäen jyrkemmän kannan Ian Smithia vastaan, kuten tunnetut brittiläispiirit vaativat, tilanteen kehitys olisi voinut olla päinvastainen. Pääministeri Wilson on nyt "itsenäisyysjulistuksen" antamisen jälkeen esiintynyt jossakin määrin päättävämmin, mutta hänen asenteessaan on jossakin mielessä se leima, että "tallin ovi lukitaan vasta sitten kun hevonen on jo varastettu". Jokatapauksessa on toivottavaa, että Britannian työväenpuolueen hallitus olisi tällä kertaa tosissaan sikäli, että sen ehdottamista talouspakotteista Rhodesiaa vastaan tulee todellinen painostusyritys rotusyrjintäkomentoa vastaan, eikä vain jonkinlainen muodollisuus.

Ilomielin olemme voineet tämän tapauksen yhteydessä todeta, että asiallisesti puhuen koko maailman yleinen mielipide on tuominnut Rhodesian valkoihoisten "itsenäisyysjulistuksen". Erikoisen tervehdittävänä on tässä yhteydessä pidettävä pääministeri Pearsonin nopeata esiintymistä kun hän tiedoitti jo Rhodesian "itsenäistymispäivänä", että Canada ei tunnusta sen paremmin mr. Smithin itsenäisyysjulistusta kuin "itsenäistä" Rhodesiaakaan eikä liioin Rhodesian hallitusta. Me olemme vakuuttuneita siitä, että canadalaiset yleensä hyväksyvät tämän asenteen ja toivovat, että pääministeri Pearson tekee kaiken voitavansa sen hyväksi, että kansainväliset talouspakotteet saavat Rhodesian valkoihoiset rotusyrjijät järkiintymään — tai että he kohtaavat muussa tapauksessa sellaisen talouskaaoksen, mistä ei ulospäsyä ole.

MATKIMINEN EI AUTA

Etelä-Afrikan valkoihoiset rotusyrjijät ovat yrittäneet miltei epätoivon vimmalla rinnastaa oman "itsenäisyysjulistuksensa" Yhdysvalloissa v. 1776 annettuun maailmankuuluun itsenäisyysjulistukseen. Ero on kuitenkin yhtä suuri kun on ero yöllä ja päivällä. Yhdysvaltain tunnetun itsenäisyysjulistuksen perustana on peritteellinen toteamus, että "kaikki ihmiset ovat tasa-arvoisia". Ian Smithin julkaiseman itsenäisyysjulistuksen perusajatuksena on, että maan enemmistöä edustavat neekerit eivät ole muka tasa-arvoisia valkoihoisten rinnalla. Toisaalta on muistettava, että Yhdysvaltain itsenäisyysjulistus kohdistui vieraan maan — tässä tapauksessa Britannian — sortovaltaa vastaan. Ian Smithin "itsenäisyysjulistus" joka päättyy sanontaan, "Jumala suojelkoon kuningatarta", tähtää muodollisuuksista huolimatta Rhodesian neekereitä vastaan sekä valkoihoisten vähemmistön rotuvallan ikuistuttamiseen.

On luonnollisesti totta, että "historia toistaa itseään", mutta se tapahtuu aina korkeammassa tasossa. Yrittäessään nyt matkia Yhdysvaltain siirtolaisten itsenäisyysjulistusta, Ian Smith ja hänen kumppaninsa saattoivat itsensä vain näpertelijäin asemaan maailman yleisen mielipiteen edessä.

KAUASKANTOINEN TAPAUS

Rhodesia on vain pikkumaa. Sen asukasluku on, kuten sanottu, noin 4,000,000 neekeriä ja 220,000 valkoihoista.

Mutta tällä valkoisen vallan ikuistuttamisyrityksellä saattaa siitä huolimatta olla kauaskantoiset vaikutukset Afrikan tulevaan kehitykseen.

Me luonnollisesti lukeudumme niihin kansanvaltaisiin piireihin, jotka toivovat, että Rhodesiankin kysymys voitaisiin ratkaista ilman verenvuodatusta. Siksi on mielestämme tärkeätä, että Rhodesiaa vastaan järjestettäisiin niin luja taloudellisten pakotteiden painostus, että Ian Smithilla ja hänen kumppaneillaan ei ole muuta mahdollisuutta kuin perääntyä hirvittävästä asenteestaan.

Mutta jos maailman kansat ja hallitukset eivät ou tai eivät halua huolehtia siitä, että Rhodesian valkoihoiset saadaan "järkiintymään", silloin on mahdollista, että Ian Smithin "itsenäisyysjulistus" aiheuttaa sellaisen tapahtumien ketjureaktion, minkä edessä hän on yhtä voimaton kuin on pieni soutuvene valtameren myrskyssä. Se voi nostattaa koko Afrikan mantereen väestön, ei vain Rhodesian valkoihoisia rotusyrjijöitä, vaan myös niitä vastaan, jotka ovat ehkä antaa salaisen tukensa Ian Smithille ja hänen kaltaisilleen Rhodesiassa.

Tässä on perussyy miksi me lukeudumme niihin jotka toivovat, että YK:n johdolla voidaan järjestää todella tehokas, maailmanlaajuinen talouspainostus Rhodesian valkoihoisia rotusyrjijöitä vastaan.

Sen vastakohtana olisi ensin terrorismi ja sitten yhä laajeneva sissitaistelu ja lopulta koko Afrikan nousu valkoihoisia vastaan. Ken ei sitä ennemmin tahdo, halua, hän odottaa, toivoo ja vaatii, että Ian Smithille osoitetaan ihmiskunnan suuren enemmistön yhteisvoimalla, että hän ei kerta kaikkiaan saa tässä asiassa tahtoaan läpi.

Siinä mielessä toivomme, että Canadan edustajat toimisivat YK:ssa, Britannian Kansojenyhteisössä ja kaikkialla muuallakin päättävästi ja peräänantamattomasti Rhodesian rotusyrjinnän lopettamiseksi.

SKDL ja TPSL allekirjoittivat yhteisen vaaliliittosuosituksen

Helsinki. — Suomen Kansan Demokraattinen Liitto ja Työväen ja Pienviljelijäin Sosialidemokraattinen Liitto ovat allekirjoittaneet yhteisen suosituksen piirijärjestöilleen keskinäisten vaaliliittojen solmimisesta vuoden 1966 eduskuntavaaleissa. Vaaliliitot olisivat suosituksen mukaan teknisiä.

Suositus allekirjoitettiin perjantaina Kulttuuritalolla pidetyssä neuvottelukunnan kokouksessa. Neuvottelukuntaan ovat kuuluneet SKDLn edustajina puheenjohtaja Kusti Kulo, SKPn pääsihteeri Ville Pessi, SKDLn eduskuntaryhmän puheenjohtaja Hertta Kuusinen ja SKDLn järjestösihteeri Pentti Kujamäki. TPSLn edustajat neuvottelukunnassa ovat puheenjohtaja Aarre Simonen, varapuheenjohtaja Pekka Martin, maisteri Olli Uoti ja järjestösihteeri Aarne Selin.

Pöytäkirjassa, johon vaaliliittosuositus sisältyy, mainitaan TPSLn ehdokkaiden määräksi 1—3 sen mukaan kuinka niistä piirijärjestöjen välisissä neuvotteluissa sovitaan. Neuvottelukunta on pyytänyt piirijärjestöiltä vastauksia joulukuun 15 päivään mennessä.

Suosituksen allekirjoittajien antama yhteinen tiedonanto on seuraava:

Suositellessaan SKDLn ja TPSLn piirijärjestöille keskinäisten vaaliliittojen solmimista vuoden 1966 eduskuntavaaleissa ovat SKDLn liittotoimikunta ja TPSLn puoluetoimikunta asettamiensa neuvottelijoiden esityksestä päättäneet korostaa, että kyseiset vaaliliitot ovat luonteeltaan teknisiä, eivätkä rajoita kummankaan järjestön itsenäisyyttä. Vaaliliittojen solmimista suositellaan siksi, että vasemmiston edustus maan eduskunnassa saataisiin nykyistä paremmin vastaamaan vasemmistoryhmittymien todellista kannatusta. Molempien osapuolten yhteisen kannan mukaan kumpikin järjestö hoitaa vaalityönsä itsenäisesti.

SKDL ja TPSL toteavat valittaen, että työväenliikkeen etujen mukainen koko vasemmiston yhteinen vaaliliitto ei ole toteutettavissa sos.-dem. puolueen kielteisen asenteen vuoksi. Tästä huolimatta tulevat sopimuspuolet edelleen toimimaan vasemmiston mahdollisimman laajan yhteistyön aikaansaamiseksi vastaisuudessa.

Vaaliliittosuosituksen allekirjoittajat puheenjohtaja Kusti Kulo ja pääsihteeri Ville Pessi ovat antaneet lausunnot, joissa tähdennetään, että lopullinen ratkaisu vaaliliittokysymyksestä on piirijärjestöillä ja että kummallekin osapuolelle täyden itsenäisyyden takaava suositus vaaliliitoista tähtää työväen edustuksen lisäämiseen v. 1966 eduskuntavaaleissa.

SKDLn puheenjohtaja Kusti Kulo:

TYÖVÄEN EDUSTUS VAHVISTUU

Annan tälle suositukselle teknisten vaaliliittojen solmimisesta suuren arvon. SKDLn ja TPSLn nyt allekirjoittama suositus paikallisille järjestöilleen käydä sopimaan vaaliliittoihin sisältyvistä yksityiskohdista ei loukkaa tai heikennä kummankaan järjestön itsenäisyyttä. Vaaliliittojen arvo on siinä, että työläisten antamien äänien hukka muodostuu mahdollisimman pieneksi.

Työtätekevien nykyinen hajaannus on aiheuttanut paljon vahinkoa. Sen vallitessa ei ole parhaalla tavalla pystytty puolustamaan työläisten etuja ja torjumaan niitä vastaan kohdistettuja hyökkäyksiä.

Toivon että nyt alkuun lähtenyt työväenluokan voimien kokoamiseen pyrkivä liike ei pysähdy tähän vaan kehittyy ja laajenee. Toivoisimme sos. dem. puolueenkin vielä tarkistavan kantansa vaaliliittokysymykseen. Koko vasemmiston yhteinen vaaliliitto olisi suuri voitto maamme työkansalle ja aikaansaisi varmasti työläisenemmistöisen eduskunnan.

SKPn pääsihteeri Ville Pessi:

MOLEMMAT OSAPUOLET HYÖTYVÄT

Allekirjoitettu sopimus on suositus molempien puolueiden piirijärjestöille, että ne ryhtyisivät neuvottelemaan yhteisistä vaaliliitoista. Lopullisesti asiasta päättävät piirijärjestöt, joilta pyydetään vastausta joulukuun 15 päivään mennessä.

Vaaliliittosuosituksen avulla pyritään siihen, että työväen voimat voitaisiin koota niin, ettei ääniä menisi hukkaan kuten esim. viime eduskuntavaaleissa, jolloin kaikki olivat erillään.

Olemme sitä mieltä, että vaaliliitot koituvat hyödyksi molemmille osapuolille. Eräissä piireissä hyöty todennäköisesti koituu meille kansandemokraateille ja eräisä TPS-L:lle. Kokonaisuudessaan uskon vaaliliittojen vahvistavan työväen voimaa eduskunnassa.

Suomesta tilattu ensi vuodeksi 24 alusta

Helsinki. — Kaikkiaan 24 alusta ovat ulkomaiset toiminimet tilanneet ensi vuodeksi Suomesta. Näistä laivoista menee 7 Länsi-Eurooppaan ja 17 Neuvostoliittoon, kerrottiin Suomen Metalliteollisuusliitosta.

Ruotsalaisille ja saksalaisille tilaajille luovutetaan vuoden 1966 kuluessa Wärtsilän Hietalahden telakalta valmistuva jäänmurtaja ja Laivateollisuuden telakalta valmistuva rahtilaiva sekä 5 Crichton-Vulcanin telakoilla rakennettavaa laivaa. Näistä menee ruotsalaisille autolautta, sementtilaiva ja kaksi moottorialusta sekä saksalaisille yksi moottorirahtialus.

Neuvostoliittoon kauppasopimuksen mukaan tilatut 17 alusta ovat viisi Rauma-Repola Oy:n valmistamaa tankkilaivaa, Crichton-Vulcanin rakentamat neljä suurta rahtilaivaa, Reposaaren konepajan telakalla rakennetaan kaksi moottorirahtialusta Hollming Oy valmistaa kaksi puutavarankuljetuslaivaa ja Laivateollisuus kaksi kuivalastialusta. Vientiin menevien laivojen yhteinen bruttovetomäärä on noin 1-00,000 bruttorekisteritonnia. Vuodeksi 1967 on Neuvostoliittoon tilattu alustavasti 34 laivaa ja Ruotsiin yksi sekä Saksaan yksi.

Länsi-Saksan kirkko hylkää aluevaatimukset

Berliini. — Jo useita kuukausia sitten Länsi-Saksassa vilkkaana jatkunut keskustelu Oder Neisse-linjasta ja Saksan toisessa maailmansodassa Potsdamin sopimuksen perusteella menettämistä alueista Puolalle on saanut uusia piirteitä, jotka osoittavat, että Länsi Saksassakin alkaa eräissä piireissä järkiintyminen voittaa alaa. Kysymys on Saksan evankelisen kirkon neuvoston hiljattain esittämästä muistiosta, jossa ehdotetaan aluevaatimusten sijasta sovinnollista asennetta rajakysymykseen ja neuvotteluja Puolan kanssa.

Ensisijaisesti länsisaksalaisille osoitettu kirkon kehotus luopua nykyisestä kivettyneestä ja epärealisesta asenteesta on toistaiseksi vain yksityistapauksissa saanut hyväksymistä, vaikka muistiossa esitetään vielä verrattain vaatimatonta kannanmuutosta.

Kirkon vetoomus on saanut kylmän vastaanoton kaikilta puolueilta ja ns. pakolaisjärjestöjen taholta kohdistui suoranainen solvausryöppy evankelisen kirkon johtomiehiä vastaan. Erhardin hallituksen uusi pakolaisministeri Johann Babtist Gradl asettui viimeksi viime viikolla tukemaan pakolaisjärjestöjen kannanottoja.

Viime viikolla kokoontunut evankelisen kirkon synodi hyväksyi muistion ja paheksui poliittisten piirien reaktiota kirkon aloitteeseen. Hannoverin piispa, Hans Lilje kertoi synodin kokouksessa saaneensa tukuttain uhkaus- ja haukkumakirjeitä muistion johdosta.

Mitä muut sanovat

ILONSA ON KULLAKIN

Viimeksikuluneitten viikkojen aikana on tapahtunut merkitsevä parannus Vietnamin kriitillisessä tilanteessa. Tämä käännös parempaan johtuu useista seikoista. Meidän hallituksemme päättäväisyydestä, Amerikan asevoimien erinomaisista taisteluominaisuuksista ja Amerikan asevoimien lisäämisestä, mitkä kaikki ovat vaikuttaneet kuvan muutokseen.

— George Meany, AFL-CIO:n presidentti, American Federationist-julkaisun toimituskirjoituksessa.

●

LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN JUHLA

Lokakuun vallankumouksen merkkipäivänä pitämässään puheessa Neuvostoliiton puolustusministeri kiinnitti huomiota vaaraan, jonka Keski-Euroopan tilanteelle aiheuttaisi ydinaseiden joutuminen saksalaiseen määräysvaltaan. Onkin selvää, että mikäli näin tapahtuisi joko suoranaisesti tai jollakin sellaisella järjestelmällä, joka muistuttaa aikaisemmin esillä ollutta MLF-suunnitelmaa, meidän maanosamme suotuisa kansainvälinen kehitys vaarantuisi. Sen vuoksi on syytä jälleen tuoda myös meidän taholtamme julki, että ydinaseiden leviäminen yhä useamman valtion haltuun tai määräysvaltaan on kielteinen piirre kansainvälisessä kehityksessä ja siitä on esitettävä huolestuminen.

Lokakuun vallankumouksen merkkipäivä on meillä myös jo perinteeksi tullut Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyden kuukauden alkukohta. Haluamme vilpittömästi kaikesta sydämestä esiintyä tämän ystävyyden vahvistamiseksi Niinkuin puolueemme taholta aivan äsken tuotiin arvovaltaisesti esille, ulkopolitiikkamme on kansallisen yksimielisyyden asia, ja suomalaiset sosialidemokraatit haluavat ottaa osaa kaikkeen myönteiseen toimintaan kehityksen ohjaamiseksi yhä pitemmälle ystävyyden ja yhteistoiminnan tiellä. — Suomen Sosialidemokraatti.

Erhard vaatii osuutta ydinaseistuksesta

Bonn. — Länsi-Saksan liittokansleri Ludwig Erhard sanoi liittopäiville viime viikon keskiviikkona antamassaan hallituksensa ohjelmajulistuksessa olevan "epäoikeudenmukaista Länsi-Saksalle kieltää siltä osallistuminen NATOn ydinpuolustukseen".

Hallituksen politiikan pääsuuntaviivat neljäksi vuodeksi hahmotelleessa puheessaan liittokansleri sanoi olevan välttämätöntä, että NATO sopeutetaan uusiin poliittisiin ja sotilaallisiin olosuhteisiin.

Yhdysvaltain joukkojen oleminen Länsi-Saksassa — maassa on 240,000 amerikkalaista sotilasta — on vain osa yhteistä puolustusta, eikä siitä voida luopua, totesi tri Erhard.

"Meille on elintärkeää olla läheisessä poliittisessa ja sotilaallisessa yhteistyössä Yhdysvaltain kanssa."

Puheessaan, joka kesti kaksi tuntia kymmenen minuuttia, tri Erhard totesi Länsi-Saksan uskovan, että NATOn tulee olla yhtenäinen puolustusjärjestelmä, jos sen tarkoituksena on olla tehokas.

Hän osoitti puheessaan useita erimielisyyksiä Ranskan kanssa, ei yksin lännen puolustuskysymyksistä vaan myös EECn kehittämisestä Rooman sopimusten pohjalta, toteavat Bonnin huomioitsijat.

Tri Erhard sanoi puhuessaan ydinpolitiikasta: "Olemme toistaneet useita kertoja, ettemme pyri saamaan valvontaamme kansallisia ydinaseita. Meitä ei kuitenkaan saisi sulkea pois ydinaseyhteistyöstä sen vuoksi, että maamme on jaettu kahtia."

Puhuessaan kymmenen viime vuoden kehityksestä tri Erhard totesi, ettei atomisodan uhkaa ole vielä saatu poistetuksi, vaikkakin vastustajain taholla on havaittavissa selvää pyrkimystä yrittää estää maailmaa ajautumasta katastrofin partaalle. Hän sanoi jonkinmoista lievenemistä tapahtuneen kahden suurryhmittymän välisten suhteiden kiristymisessä, mutta tässä suhteessa tapahtunut edistys ei anna aihetta puhua aidosta jännityksen lievenemisestä.

Liittokansleri totesi yhden kysymyksen jääneen koskemattomaksi — kysymyksen jaetusta Saksan kansasta. Hän väitti Neuvostoliiton yrittävän puijata maailman tunnustamaan Itä-Saksan, esittää Länsi-Berliinin poliittisena erikoisyhteisönä ja uskotella, että Saksan kansan yhtymispyrkimys on este jännityksen lieventämiselle maailmassa. "Liittovaltion hallitus on sitä mieltä, että koko Saksan kansa voi itse päättää kohtalostaan ja että neljän vallan (toisen maailmansodan voittajavaltojen) on tehtävä velvollisuutensa".

Liittokansleri Erhard sanoi Länsi-Saksan olevan valmis pyrkimään parantamaan suhteita Neuvostoliittoon, vaikkei sopimus Saksan yhtymisestä olekaan välittömästi mahdollinen.

Ruotsi perustaa Jugoslaviaan työnvälitystoimiston

Tukholma. — Ruotsi perustaa työnvälitystoimiston Jugoslaviaan aivan lähiaikoina. Svenska Dagbladetin mukaan hallitus valtuutti työmarkkinahallituksen vuokraamaan tähän tarkoitukseen sopivan huoneiston ja lähettämään sinne ruotsalaista henkilökuntaa.

Toimisto perustetaan Belgradiin ja se on ensimmäinen ruotsalainen työnvälitystoimisto ulkomailla.

JOHNSON EI TUNNE OLOAAN TURVALLISEKSI

Washington. — Yhdysvaltain salainen palvelu", jonka tehtävänä on suojella presidenttiä, laajennetaan lähikuukausiein aikana kaksinkertaiseksi siitä mitä se oli presidentti Kennedyn murhan aikoina. Agenttien määrä nousee tällöin 950:een. Palvelun johtajaksi nimitetään sen nykyinen päällikkö James J. Rowley. Johtajanasema on vastaava kuin FBI:n johtajan J. Edgar Hooverin. Uuteen virkaan tulee erääksi apulaisjohtajaksi Rufus Youngblood. Hän heittäytyi varapresidentti Johnsonin suojaksi, kun presidentti Kennedy ammuttiin Dallasissa.

PRESIDENTIN HENKEA UHANNEITA RANGAISTAAN

New York. — Kaksi miestä tuomittiin viime viikolla Yhdysvalloissa presidentti Johnsonin uhkaamisesta ja kolmas pidätettiin samasta syystä.

Pidätetty on 23-vuotias Francis Squillan New Yorkista. Liittovaltion tutkimustoimiston FBIn miehet pidättivät hänet Kennedyn lentokentällä hänen astuessaan ulos Roomasta tulleesta koneesta.

Squillania epäillään presidentti Johnsonille Roomasta viime kuussa tulleen uhkauskirjeen lähettäjäksi.

Samanaikaisesti liittovaltiota edustava valamiehistö totesi kaksi Utahin vankilan vankia syyllisiksi presidentti Johnsonin uhkaamiseen. Miehet Lamont Raney ja Jerome Philips uhkasivat ampua presidentin, ryöstää hänen tyttärensä Lucin ja surmata rouva Lady Bird Johnsonin. Kumpikin voi saada korkeintaan viisi vuotta vankeutta kustakin syytteestä.

Miehet sanoivat kirjoittaneensa uhkauskirjeen hallituksen ja valtion virkailijoiden harjoittaman vääryyden vuoksi.

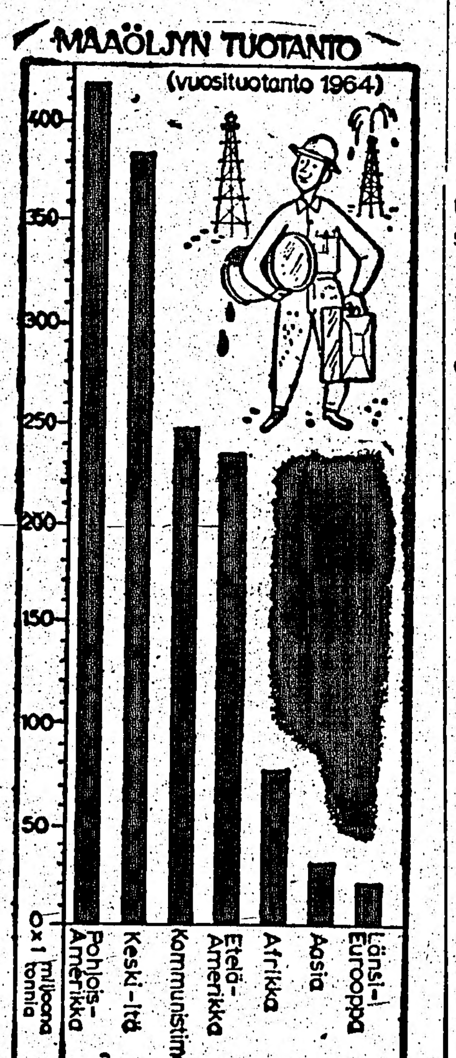

PÄIVÄN PAKINA

TAPPAKAA POIS, UNIONISTI

Torontolaisen aamulehden kertoman mukaan sudburylainen Tony Soden — Incon työläisiä edustavan terästyöläisten union paikallisosaston puheenjohtaja — oli sotakiivailullaan häväissyt sekä itsensä, että ne, joita hän edustaa.

Incon työläisten kunniaksi on kuitenkin luettava se, että he eivät hyväksy vastaansanomatta mr. Sodenia edustajakseen

Ilolla on myös todettava, että mr. Soden oli myös Ontarion työväenliiton edustajakokouksessa "yksin oikeassa" ja kaikki muut "väärässä". Toisin sanoen, hänen kiivailunsa Yhdysvaltain likaisen sodan puolesta Vietnamissa tuli kerta kaikkiaan tuomituksi.

Meidän aikakautemme työväenliikkeen yhtenä häpeäpilkkuna on se tosiasia, että sellaiset ammattiyhdistysbyrokraatit kuin AFL-CIOn presidentti George Meany ja kumppanit ovat antaneet varauksettoman siunauksensa Yhdysvaltain sotaiselle ulkopolitiikalle. Tosiasiassa Meany ja kumppanit ovat lyöttäytyneet äärioikeiston sotahaukkoihin propagoidessaan "kylmän sodan" kuumentamisen ja "kuuman sodan" askelaation hyväksi.

Tähän kurjaan porukkaan liittyi Windsorin puheessaan edellämainittu mr. Soden

Sivumennen sanoen, Ontarion työväenliiton edustajakokoukselle oli esitetty päätöslauselma missä sanotaan Vietnamin sotaa laajennetun "kaikilta osapuolilta", kehoitetaan Canadan-hallitusta myötävaikuttamaan niin, että Britannia ja Neuvostoliitto kutsuisivat Geneven konferenssin siinä mielessä, että sotimisen asemesta Vietnamin ongelmat ratkaistaisiin neuvottelupöydän ääressä ja korostetaan erikoisesti, että missään tapauksessa ei saa viedä canadalaisia sotilaita Vietnamin sotaan.

Mainittakoon vielä, että tässä päätöslauselmassa sanotaan mielestämme aiheettomasti, jotta Vietnamin sodan eskalatioon ovat syyllistynet "kaikki osapuolet" silloin kun koko maailma tietää, ettei Vietnamissa mitään sotaa olisikaan, ellei Yhdysvallat olisi sekaantunut asevoimineen Vietnamin sisäisiin asioihin ja jatkuvasti laajentanut siellä sotatoimiaan.

Mutta tästä sivuvaikutelmasta huolimatta mainittu päätöslauselma edustaa kuitenkin täydellistä vastakohta herrojen Meanyn ja kumppanien sotaiseen ohjelmaan nähden.

Tältä pohjalta katsoen Windsorissa hyväksytty Ontarion työväenliiton päätöslauselma Vietnamin sodan lopettamisen puolesta on kunniallinen ja lämpimästi tervehdittävä asiakirja.

Mutta mr Soden oli asiasta eri mieltä. Mainitun torontolaislehden kertoman mukaan mr. Soden oli puhunut tätä päätöslauselmaehdotusta vastaan sanoen, että vasemmistolaiset ampuvat suutaan Yhdysvaltoja vastaan, mutta hän ei ole kuullut mitään arvostelua Venäjästä.

Välihuomautuksena mainittakoon, että sen hirtehisempää ajatusta ei voida kuvitella kuin se, että samalla kun arvostellaan Yhdysvaltoja Vietnamin sodasta, pitäisi muka arvostella myös Neuvostoliittoa, vaikka sillä ei ole yhtään ainoata sotilasta Vietnamissa.

Mutta lainatkaamme edelleen torontolaislehteä:

Puhuen niille, jotka hänen selostuksensa mukaan puolustavat kommunistien asiaa (rauhasta puhuminen on siis "kommunistien asian" puolustamista, kun sitä asiaa katsotaan mr. Sodenin näkövinkkelistä — K) hän sanoi: "Minä en usko kommunistien huolivan teitä Venäjälle . ."

Loppuvetona hän olisi julistanut: 'Te ette voita kommunisteja sanoilla, heidät voidaan lyödä kuulilla."

Tämän hirveän ajatuksen vastineeksi oli torontolainen valurien edustaja Dave Fairey sanonut, että hän "on syvästi ja inhoten hämmästynyt siitä, jotta joku ammattiyhdistysmies puhuu mieluimmin kuulilla kuin neuvottelupöydän ääressä."

Mainittakoon, että kokouksessa oli arvosteltu mainittua päätöslauselmaa siitäkin, kun siinä asiakirjassa ei tuomita Yhdysvaltain sotaa ja sen canadalaisia kannattajia terävämmin.

Mutta päätöslauselma hyväksyttiin kuitenkin alkuperäisessä muodossaan mr Sodenin jäädessä kuvaannollisesti puhuen suu auki katsomaan savuavan pyssynsä piippuun. — Känsäkoura.

Montreal Canadiens jääkiekkojoukkue voitti viime keväänä Stanley-kupin kolmannentoista kerran. Jean Beliveau pitää tätä National Hockey Leaguen kuuluisaa pokaalia ilmassa.

Urheilua

"Vihreä hirviö" mittasi suolatasankoa 927,9 km/t

Bonnevillen suolatasanko, Utah. — Amerikkalainen Art Arfons rikkoi viikko sitten sunnuntaina autojen nopeusajon maailmanennätyksen ajamalla Bonnevillen suolatasangolla järjestetyssä ennätyskokeessa 576.553 mailin (927.9 kilometrin) keskituntinopeudella suihkumoottorisella "vihreällä hirviöllään".

Edellinen ennätys 555.127 mailia tunnissa oli amerikkalaisen Craig Breedloven hallussa, joka viime tiistaina riisti ennätyksen Arfonsilta 'Spirit of America'-autollaan.

Koe tehtiin kahteen suuntaan. Ensimmäisessä ajossa Arfonsa saavutti keskituntinopeuden 575,724 mailia (926.5 km) ja toisessa 577,386 mailia (929,2 km) tunnissa. Toisessa ajossa hieman maaliviivan jälkeen kolmipyöräisen auton yksi rengas räjähti, mutta Arfons säilytti autonsa hallinnan.

Yhteistoiminta on tärkeätä myös urheilussa – Aitio

Helsinki. — Ensiarvoisen tärkeänä on TULn ja kaikkien työläisurheilijoiden pidettävä yhteistoiminnan aikaansaamista työväenliikkeen eri katsomusten välillä. Se luo pohjan ja edellytykset yhteiskuntapolitiikan muuttamiseksi siihen suuntaan, että myös urheilutoimintaa voidaan kehittää ja muuttaa, totesi eduskunnan varapuhemies Paavo Aitio puhuessaan viikko sitten sunnuntaina Turun Teräksen 20-vuotisjuhlassa Turussa.

Varapuhemies Aitio käsitteli puheessaan niitä kysymyksiä, joita tasavallan presidentti nosti esiin eduskunnan urheilukerhon vuosijuhlassa ja yhtyi presidentin käsitykseen, että urheilusovinto olisi aikaansaatava. Tämän esteenä ovat kuitenkin ne SVUL:n johtoportaassa olevat henkilöt, jotka eivät suostu avoimeen ja tasapuoliseen yhteistoimintaan. Sen vuoksi olisi yhteistoiminta haettava nimenomaan työväenliikkeen rivien sisäpuolelta, totesi varapuhemies Aitio.

Huomio vancouverilaiset

Vancouver. — Kuuluisat syysmarkkinat pidetään Clinton haalissa 2605 E. Pender St., lauantaina marraskuun 27 päivänä kello 5 ip. Tilaisuus alkaa maukkaalla hernekeittoaterialla ja sen jälkeen on suuri huutokauppa sekä paljon muutakin markkinahumua. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. — E.S.

Raakateräksen tuotanto alenee Länsi-Saksassa

Länsi-Saksan terästeollisuus valmisti kuluvan vuoden syyskuussa 3,02 miljoonaa tonnia raakaterästä, elokuun tuotannon ollessa 3.15 miljoonaa tonnia. Työpäivää kohden laskettuna oli syyskuun tuotanto 107.916 tonnia eli huonoin päivätuotanto vuoden 1963 jälkeen. Elokuussa oli tuotanto työpäivää kohden laskettuna 110,430 tonnia. Viime vuoden syyskuuhun verrattuna oli tämän vuoden syyskuun kokonaistuotanto 7.4 prosenttia pienempi.

Vuoden 1964 lokakuun ja tämän vuoden syyskuun välisenä aikana oli Länsi-Saksan raakateräksen tuotanto 37,0 miljoonaa tonnia, mikä oli enemmän kuin vuoden 1963 lokakun ja viime vuoden syyskuun välisenä aikana. Koska tuotantoluvut kuluvan vuoden kesäkuun jälkeen osoittivat supistumisen tendenssiä, näyttää kuitenkin varmalta, ettei viime vuoden 37.34 miljoonan tonnin ennätystulosta kuluvana vuonna saavuteta.

HENKILÖKOHTAINEN

JOULU- ja UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE

VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN

jotka ilmestyvät:

Lännen numero jouluk. 14 pnä
Itä-Canadan joulukuun 16 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksissä olevan tervehdyksen, joita on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNEA
UUDELLE VUODELLE

toivotamme kaikille
tovereillemme ja
ystävillemme!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA

toivotamme
kaikille ystävillemme!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $2.00

Vapaus Publishing Company Limited

Box 69 Sudbury, Ont.

Castro valmis avaamaan ovia vieläkin enemmän

Havanna. — Pääministeri Fidel Castro on valmis myöntämään maastamuuttoluvan yhä useammille kuubalaisille. Kuuba ja Yhdysvallat allekirjoittivat äskettäin sopimuksen 3,000—4,000 kuubalaisen kuljettamisesta kuukausittain Yhdysvaltoihin, mutta Castro haluaa lisätä tätä määrää. Kuljetukset tapahtuvat amerikkalaisilla lentokoneilla.

"Ovia olisi avattava vielä enemmän", sanoi Castro. Hän lisäsi kuitenkin, että tämä riippuu yksinomaan Yhdysvalloista.

Pääministeri puhui uuden 830-paikkaisen sairaalan vihkiäisissä. Leninin nimeä kantava sairaala on rakennettu kokonaan Neuvostoliiton avun turvin.

Castro mainitsi, että lääkärit voivat lähteä vapaasti maasta. Muutamissa tapauksissa he tahtovat siirtyä Yhdysvaltoihin vaimojensa painostuksesta, ja heidän tulisi ennen lähtöään harkita työmahdollisuuksiaan Yhdysvalloissa. Joidenkin on ehkä valittava hissipojan työn ja Vietnamin passituksen välillä, ja vaimot, jotka saivat miehensä muuttamaan, saattavat jäädä leskiksi, hän sanoi.

Castro kiitti Neuvostoliittoa sen sairaalaa varten myöntämästä avusta. Sairaala on Kuuban parhain ja yksi nykyaikaisimmista koko latinalaisessa Amerikassa. Tämä apu on kuitenkin vain vertauskuvallista. Neuvostoliiton myöntämä sotilaallinen apu on paljon arvokkaampaa, sanoi Castro.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave., Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Antti Ranta,
Jehu A.C. — Puhelin 674-9251
1535 Paris St. Sudbury, Ont.

SEV:n kansainvälinen pankki 2 v.

Moskova. — Viettäessään kansainvälisen Taloudellisen Keskinäisavun pankin 2. vuosipäivää voivat sosialististen maiden pankkimiehet optimistisesti katsoa tulevaisuuteen, kirjoittaa TASS:in talousasiantuntija Georgi Vainer.

Kansainvälinen Taloudellisen Keskinäisavun pankki perustettiin Taloudellisen keskinäisavun neuvoston (SEV) maiden multilateraalisten maksu- ja rahallisten suhteiden finanssisäätelijäksi. Sen perustajajäseniä olivat Bulgaria, Unkari, DDR, Mongolia, Puola, Romania, Neuvostoliitto ja Tshekkoslovakia, jotka ottivat käytäntöön yhtenäisen valuutan, vaihtoruplan.

Pankin säädetty peruspääoma, 300 miljoonaa vaihtoruplaa, muodostuu perustajamaiden osamaksuista. Siitä huolimatta, että Neuvostoliiton osuus on 33 prosenttia ja Mongolian 1 prosentti, niiden edustajat ovat pankin neuvostossa tasavertaiset. Neuvosto ei voi tehdä mitään päätöstä ilman, että kaikki jäsenet puoltavat sitä yksimielisesti.

SEVn pysyvän valuutta- ja raha-asiain valiokunnan hiljattain Budapestissa pitämässä kokouksessa hyväksyttiin suositukset kansainvälisen Taloudellisen Keskinäisavun pankin säädetyn peruspääoman tietyn osan muodostamisesta kullassa ja vapaasti suositusten hyväksyminen suo jäsenmaille mahdollisuuden laajaan itsenäisyyteen raha-asioissa niiden tehdessä tuontikauppoja.

Huomattavan suuri peruspääoma on sallinut pankin kohota johtavien maailmanpankkien joukkoon ja solmia lujia suhteita Englannin, Ranskan, Sveitsin, Ruotsin, Itävallan, Belgian ja Saksan Liittotasavallan suurimpiin pankkeihin. Sellaiset pankkilaitokset kuin viisisataa vuotta vanha Banco de Napoli, ovat mielellään yhteistyössä tämän nuoren pankin kanssa.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — (Suomi-Seura) — Suomalaisvirran Ruotsiin odotetaan pienenevän v. 1970 alkupuolella

Ruotsin työvoimamarkkinoiden Suomesta saaman voimakkaan lisän — kuukausittain lunastaa tuhatkunta ihmistä pelkän menolipun Suomesta Ruotsiin — voidaan katsoa loppuvan vuoden 1970 alkupuolella, sanoi toinen kulkulaitosministeri Esa Timonen lehtimiehille saapuessaan äskettäin Tukholmaan tutustumaan Ruotsiin työmarkkinatilanteeseen.

— Vuonna 1970 Suomen teollisuus on kehittynyt niin pitkälle, että meillä alkaa esiintyä omasta takaa puutetta työvoimasta. Eräillä aloilla tilanne on jo nyt tämä, varsinkin ammattitaitoisen työvoiman kohdalla, jatkoi ministeri Timonen. Haastattelijat kysyivät, uskooko ministeri virran muuttavan suuntaansa 1970 luvulla siten, että suomalaiset työntekijät alkavat palata Ruotsista kotimaahansa. Timonen vastasi suomalaisten luonnollisesti toivovan, että Ruotsi kouluttaa saamansa suomalaiset ja lähettää heidät sitten takaisin kotimaahan, mutta vakavasti puhuen kysymys on palkkatasosta. Ruotsin palkkataso on tällä kertaa noin 40 prosenttia korkeampi kuin Suomen, mutta eiköhän Suomen teollisuus saavuta Ruotsia tässäkin kohden, jatkoi ministeri Timonen.

(Suomen Tietotoimisto)

Kirjolohi — uusin herkkukalalajimme

Kirjoloheksi risti tasavallan presidentti uuden kotimaisen kalalajin, jonka esittelytilaisuus pidettiin äskettäin Helsingissä. Kirjolohi on kehitetty kasvattamalla ulkomailta tuotu sateenkaarirautu maamme oloihin sopivaksi kalaksi. Kauppaan on kirjolohta odotettavissa ensi kesänä, jolloin annoskala- ja istukastuotannon pitäisi nousta arviolta kahteen, kolmeen miljoonaan kiloon. (SS)

Suomalaisille hinnanalennus Haaparannassa

Haaparannan kauppiaat eivät aio luopua suomalaisista asiakkaistaan. Vastavedoksi Suomen tullilaitoksen asettamille rajakauppaa koskeville tiukennetuille valuuttamääräyksille he vapauttavat suomalaiset liikevaihtoverosta. Verovapaus merkitsee sitä ,että suomalaiset saavat Haaparannasta tavaransa 10 prosenttia halvemmalla kuin Ruotsin kansalaiset. (SS)

Joka 17. ajoneuvo aiheuttaa liikennevahingon v. 1965

Arviolta joka 17. moottoriajoneuvo aiheuttaa tänä vuonna liikennevahingon, kerrotaan asiantuntijataholta. Liikennevahinkoja on tänä vuonna tähän mennessä tapahtunut jo yli 44,000, kun niitä esimerkiksi vuonna 1961 sattui "vain" 29,000.

Kehitys kulkee yhä huolestuttavampaan suuntaan moottoriajoneuvokannan kasvun mukana. Vahinkojen lisääntyminen on sinänsä ymmärrettävää moottoriajoneuvokannan kasvaessa, mutta ilmiö saa kuitenkin vakavamman luonteen, kun todetaan, että vahinkojen lukumäärä maassamme on kasvanut suhteellisesti nopeammin kuin moottoriajoneuvokanta. (SS)

Pienyrittäjät vaikeuksissa

Vuosittain kaatuu Suomessa tuhansittain pienyrityksiä, ilmenee kirjelmässä, jonka Suomen Yksityisten Vähittäiskauppiaiden Keskusliitto jätti tiistaina (2.11.) pääministeri Virolaiselle. Syinä taloudellisiin vaikeuksiin ovat kirjelmän mukaan nykyinen liikevaihtojärjestelmä, keskuspankin kireä rahapolitiikka jyrkkinä luotonannon rajoituksineen sekä uudet pakolliset sosiaaliset maksuvelvoitteet. Laskelmien mukaan viime vuonna lopetti maassamme toimintansa noin 7,000 kauppiasta ja muuta pienyrittäjää. Kirjelmässä kehotetaan hallitusta viipymättä ryhtymään asiantilan vaatimiin toimenpiteisiin. (SS)

Kuulumisia Arthurista

Port Arthur. — Aina ollaan pikkuhiljaa toiminnassa ja eihän sitä mitään mitään tulisikaan jos laakeroilla levättäisiin. Niin vaan ensinnäkin minä kerron mitä täällä suurkylässä hommataan.

Marraskuun 18 päivän iltana on sellaiset pirskeet, että sinne sopii tulla edempääkin kuin juuri täältä omasta kylästä, sillä haalille on järjestetty sellaiset suuret seurapelit, joissa voi koettaa onneaan sellainenkin, jolla ei siitä aina sanottavasti ole. Sitä ei sitä kukaan tiedä milloin se onni potkaisee. Palkinnot ovat ihan valtavat ja mitä vielä, siellä myöskin nautitaan hienot kahvit, jotka järjestää meille kaikille mrs. Johnson. Jo yksin tämän kahvinkin takia kannattaa tulla sellaistenkin ihmisten joiden aina on juotava kahvinsa vain ravintolassa. Nyt kun se saadaan leivosten kera, niin se varmaan maistuu hyvältä ja passaa juoda useammankin kupin. Tilaisuus kuulemma alkaa haalilla kello 8 illalla, että varataanpa sinne itse kukin itsemme ajoissa.

Sitten marraskuun 28 pnä, se on sunnuntaina, saadaan oikeen herkkupäivällinen, nimittäin laatikkopäivällinen. Tarjoilu tietenkin alkaa, kuten aina, siinä ennen kahtatoista. Sopii siis tulla perheineen ja yksin. Laatikoitakin otettaisiin lahjana keneltä vain riittäisi ja niinkuin sanotaan, karttuisa on kansan käsi. Siis emännät, kiitollisuudella otetaan vastaan laatikoita ja muutakin syötäväksi kelpaavaa. No kai tässä nyt jo sitten riittääkin, vaan sanon, että joulukuun 4 päivän iltana on haalilla mahtavat tanssit ja taas kootaan täten Sanatoriumin sairaalaan joululahjavaroja. Lippuja on myytävänä kaikilla Aikamme naisilla.

Tervetuloa. — TAS.

John Virtanen kuoli Port Arthurissa

Port Arthur. — John Virtanen kuoli täällä sairaalassa lokakuun 23 päivänä ollen kuolessaan 88 vuoden ikäinen.

Hän oli syntynyt Suomessa ja tullut Canadaan v. 1906.

Virtanen toimi Canadian National-rautatien palveluksessa ja siirtyi eläkkeelle Nakinassa v. 1942. Hänen vaimonsa Maria kuoli v. 1958 ja tytär Helmi (mrs. Alec Kerava) kuoli v. 1961.

Lähinnä suremaan jäivät kaksi poikaa Viljo ja Jorma Nakinassa, yksi tytär Kerttu Matson Long Lacissa, seitsemän lastenlasta, sukulaisia ja tuttavia.

John Virtanen oli aikoinaan ahkera ja tarkka Vapauden lukija, mutta näkönsä takia ei voinut enää viimeisimpinä vuosina lukea vaikka hän seurasikin maailman tapahtumia aivan loppuun asti.

Hän omisti iloisen luonteen, joten oli mukava puhua hänen kanssaan vielä niinkin vanhana ja sairaana.

Kepeät mullat haudallesi. Olet raskaan päivätyön kunnialla suorittanut. — Katri.

Venezuela ei tule Rioon

Caracas. — Venezuelan hallitus on ilmoittanut virallisesti, ettei se osallistu Amerikkalaisten valtioiden järjestön OAS:n jäsenmaiden ulkoministerikonferenssiin, joka on suunniteltu pidettäväksi marraskuun 17. päivänä Rio de Janeirossa. Konferenssissa on lähinnä tarkoitus suunnitella toimenpiteitä "maanalaista toimintaa" vastaan.

Venezuelan hallituksen ilmoituksessa todetaan, ettei "latinalaisessa Amerikassa nykyisin vallitseva yleinen tilanne ole suotuisa ulkoministerien kohtaamiselle".

Norja jää pois NATO-kokouksesta

Oslo. — Norjan hallitus ei aio lähettää edustajaansa Pariisissa 27. marraskuuta pidettävään valiokunnan kokoukseen, johon osallistuu 10 NATOn jäsenmaata, ilmoitti Norjan ulkoministeriö torstaina. Hallitus harkitsee, missä määrin Norja myöhemmin osallistuu komitean työhön. Norjan hallitus jatkaa yhteistyötään NATOn piirissä samansuuntaisesti ja samoissa puitteissa kuin ennenkin ja pitää samalla kiinni aikaisemmin harjoittamastaan ydinase- ja tukikohtapolitiikasta.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen mieheni ja isämme

Väinö Pehrmanin

MUISTOLLE

Kuoli marrask. 15 pnä 1964.

Uupunut sydän levon sai,
pääsit sinne missä on rauha,
missä ei ahdista tuskat maan.

Kaipauksella muistaen,

Vaimosi Jenny

Tyttäresi Terry ja Leila perheineen

Hilja ja Otto Lyytikäinen

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur, Ont. — Tämä on jo viime hälyytys CSJn Port Arthurin osaston 60-vuotisjuhlan suhteen, joka pidetään omalla haalilla, 316 Bay St., sunnuntaina, marraskuun 21 p., alkaen klo 1.30 ip.

Ovilippuja juhlaan on saatavissa 75 sentillä etukäteen Vapauden kirjakaupassa, International-osuusliikkeen vaatetusosastolla, Kulma kahvilassa ja yksityisiltä.

Viime viikolla julkaistussa 60-vuotisjuhlanumerossa lueteltiin suurin osa valmistetusta ohjelmasta. Nyt voidaan kuitenkin vielä lisätä sahansoitto, taidetanssi AUUCn nuorilta, kvartetti laulamassa, tervehdys myös lainlaatijakunnan jäseneltä, pormestarin ja veljesjärjestöjen edustajain lisäksi, jne.

Ohjelma siis tulee olemaan varsin monipuolinen ja arvokas.

Tervetuloa uranuurtajat, nuoret ja lastenlapset tähän yhteiseen historialliseen juhlatilaisuuteen.

* * *

Kuten jo olemme kertoneet näissä Järvienpään kaupungeissa on tapahtunut lisäystä väkilukuun. Varsinkin on siinä ilmennyt kilpailua, sillä kuluneen parin vuoden ajalla on Fort Williamin väkiluku ylittänyt Port Arthurin. Tällä kertaa ollaan melkein tasaväkiset.

Kaupunkien vaalit suoritetaan joulukuun ensimmäisenä maanantaina, eli joulukuun 6 pnä. Näissä vaaleissa tulee ensitilalle verokysymys, sillä kummassakin kaupungissa on se noussut tavallisten pikkuasuntotalojen osalle, eikä vieläkään ole yritettykään löytää keinoja alennukseen siltä osalta, mutta sivuutetaan melkein kokonaan suuromaisuudet kunnallisia rahavaroja koottaessa.

Kaupunkien yhdistämisestä on puhuttu. Työväen taholta on jo kauan korostettu että olisi saatettava suuremman verotuksen alaiseksi he joilla on millä maksaa. Kysymys on tietysti yhteistoiminnasta kaupunkien kunnostamiseksi, uudelleen rakentamiseksi, työvälineiden käytössä, y.m. Samoin läheisesti yhdistyy tässä konetuotannon teollisuusalojen edistäminen, jotta emme tarvitsisi mennä siinä suhteessa Yhdysvaltain puolelle, eikä tarvitsisi lähettää meidän nuoriamme teknillistä ansiotyötä tarvitsevin sinne. Siinä suhteessa taas juuri suoritettujen liittovaalien yhteydessä ehdokkaat puhuivat terästeollisuudesta, mutta yhdellä oli vain kysymys sulimon pystyttämisestä, joka ei vastaa tarpeen vaatimuksia. Esim. viimeisessä International osuusliikkeen puolivuosikokouksessa korostettiin terästehtaan perustamista, jossa liittohallitus omaksuu sen tehtäväkseen valtion omistaman yhtiön muodostamisen kautta.

Ehdokkaat tullaan nimittämään hyvin pian, jotka vuorostaan esittävät ohjelmansa. Kummassakin kaupungissa ovat nykyiset pormestarit julistaneet asettuvansa uudelleen ehdokkaaksi. Samoin on huhuiltu jo vastaehdokkaiden suhteen. S. Laskinin vastaehdokkaana pormestariksi tulee olemaan Wilbert Arthur ja Fort Williamissa nykyisen pormestarin Readin vastaehdokkaaksi on tarjoutunut kaksi valtuuston jäsentä.

Useita Port Arthurin valtuusmiehiä julistautuivat pyrkivänsä uudelleen virkaan. Aikaisemmin olivat ratkaisseet Tom Arnott ja Cliff McNeil. Nyt yhtyvät ehdokkaiden joukkoon Väinö Laakso, Wm. Morgan ja Cliff Lendeman, pyrkien uudelleen. Uutena on ilmaantunut John K. Cooke. — ATH.

Sault Ste. Marien joulujuhla 19 pnä

Sault Ste. Marie. — Sain juuri postista Vapauden, jossa oli lähettämäni kirjoitus, mutta siinä oli tullut virhe päivämäärän suhteen. Mainitussa kirjoituksessa sanotaan, että joulujuhla pidetään 9 päivänä, mutta päivänmäärän olisi pitänyt olla 19 joulukuuta, oikaistaanpa täten tuo erehdys. En voi sanoa josko virhe oli tapahtunut minulle vaiko toimitukselle, mutta kuitenkin 19 päivä joulukuuta pidetään mainittu juhla. — E. Simonen.

ONNITTELUMME 60-VUOTIAALLE
CSJ:n Port Arthurin osastolle

Jatkuvaa menestystä kulttuuritoiminnan edistämisen, rauhan ja onnellisemman elämän puolesta!

MIDWAY STORE

HELEN JA WALTER SMITH

ATIKOKAN ONTARIO

Arvokassisältöinen julkaisu

Joulu 1965

ilmestynyt kansalaistemme luettavaksi

48 sivua — Hinta $1.00

Kaunis talviaiheinen kansikuva sekä monipuolinen kuvitus lisäävät "Joulu"-julkaisun arvokkuutta.

"Joulu 1965" tarjoaa mielenkiintoista ja arvokasta luettavaa kaikille kansalaisillemme. Sen sisältö käsittää kaikkiaan 31 kertomusta, runoa, novellia ja muistelmaa.

Joulun sisältö on seuraava:

"Rauha maassa ja . . ."
Joulukellot
Säkeitä kesäjuhlaan
Rahuskan rakkauden kiihotin
Kaksi miestä
Saunavillitys Australiassa
Ei ollut rauhallinen
Tämä ihana maailma
Jumalainen Greta Garbo
Kuolevat kukat
Juhani-isännän testamentti
Syksyn synkkyys Jouluna
Suomalaiset Floridaa rakentamassa
Muistoja joululomasta
Joulu Mainen metsäkämpällä
Joulun tarina
Ohuthuuliset
Eräs joulumuistelma
Toivioretki
Kuinka turvallinen on auto?
Mäkituvan Aapon jouluostokset
Miksi ei OAS:aan
Viattomat syylliset
Keittiön porras
Ilo irti — sodastakin
Laillistetun rotusorron maa
Italialainen villapaita
Kovia sanoja seksistä
"Iisisti" vain
Kairanlaulu

Kuten ylläolevasta sisältöluettelosta huomaatte, on JOULUSSA mielenkiintoista ja arvokasta luettavaa kaikille. **Hankkikaa "Joulu 1965" itsellenne ja lähettäkää joululahjana ystävällenne täällä Canadassa ja Suomessa. Joulu lähetetään $1.00 hinnasta kaikkiin maihin.**

Tätä mielenkiintoista joulujulkaisua on saatavana muutaman päivän kuluttua paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

100 Elm St. West P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

VAPAUS BRANCH OFFICE

316 Bay Street Port Arthur, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

SIISTI KALUSTETTU HUONE yksinäiselle naiselle. Keittiö käytettävissä. Lähemmin: 319 Eyre St. Puh. 675-7787. (16—18)

NOPEA ... täydellinen "GOLDEN" keskus-lämmitys-öljypalvelu

Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.

Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa

TAUNO LUNDGREN

Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5537

HYVÄ VALIKOIMA

"Varmasti taattuja" käytettyjä autoja

Jos haluatte kyytiä, niin soittakaa ystävällisille myymämiehillemme:

Austin Murray, John Vestergaard, Cec Muldoon tai Jean Baillargeon

Puhelin 674-0756

Pawson's (Sudbury) Limited

633 Lorne St. Sudbury

(16—18—20—23)

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lasten suomenkoulu on Finnish haalilla tiistaisin kello 5.30—7.00 illalla. Kaikki lapset tervetulleita.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin, kello 7.30 ill.

Sudburyn osaston lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin klo 7-8 illalla. Kirjasto on avoinna kaikille, käyttäkää hyväksenne.

Mel ody-orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaisin klo 7.30 illalla.

Naistenkerhon kokous Finnish haalilla tänään (tiistaina) klo 7 ill.

Sävel-kuoro kiitollinen

Sävel-kuoron puolesta lausutaan sydämelliset kiitokset kaikille, jotka auttoivat raha- ja ruokalahjoituksillaan, kuin myös kaikkia ruokailijoita kuoron päivällistilaisuuden onnistumiseksi. Teitä kaikkia kiittäen. — Päivälliskomitea.

POIKETKAA!

LAKEWAY CONFECTIONERY

Hyvä varasto aikakausjulkaisuja, makeisia, ruokatarpeita ym. Nelson ja John kat. kulm. Sudbury

Tuoretta JAUHELIHAA 29¢ pauna

A-luokan suuria KANANMUNIA 58¢ tus.

Nahatonta PAKONIA 59¢ pauna

NAUDANLIHAA puoliskoina 35¢ p.

Springer Park Farms

45 Elm St. W. CPR:n ylik. vier.

— POIKETKAA KATSOMASSA IHMEELLISTÄ

Bombardier ski-doo® the light-footed snowmobile

KEVYTKULKUISTA LUMIKELKKAA

Kokonaan uusi v. '65 □ Nopeampi! Sirompi! Enemmän huvia kuin koskaan ennen!

Tilatkaa nyt, että varmasti saatte sen kun haluatte.

NORTHERN SNOWMOBILE CENTRE

282 LASALLE BLVD. PUH. 674-3531 SUDBURY

(16—23—30—7)

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT

306 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huviretki, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Martinin tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

AIKAMME MESTARIKERTOJIA

318 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Ruotsin Akatemian vuosittain jakamasta Nobelin kirjallisuuspalkinnosta on muodostunut eräänlainen kirjallisuuden korkein mittapuu. Valitsijoiden tehtävä on epäilemättä vaikea ja epäkiitollinen. Niiden runsaan kuuden vuosikymmenen aikana, jolloin tätä tunnustuspalkintoa on jaettu, onkin syystä tai toisesta useita aikamme merkittäviä kirjailijoita unohdettu tai jätetty syrjään. Tähän Omnibus-sarjaan on valittu kaksikymmentä mestarikertojaa, joiden kirjallinen elämäntyö — varmasti paremmin kuin monien palkittujen — olisi tämän tunnustuksen ansainnut. Kirjailijat esiintyvät valikoimassa kuolinvuotensa mukaisessa järjestyksessä: Zola, Tsehov, Tolstoi, Twain, Strinberg, James, Proust, Mansfield, Conrad, Kafka, Lawrence, Gorki, Joyce, Woolf, Musil, Dreiser, Andersen-Nexö, Brecht, Kazantzakin ja Blixen.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS

322 SIVUA - HINTA SID. $4.50

on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tutkineet rakkauden arvoitusta eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tsehov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxnes ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vivahteikkaita näkymiä rakkauden aina uuteen ja elävään maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

100 Elm St. West P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Alerts-Visan kokous pidetään torstaina

V.- ja u.-seurojen Alertsin ja Visan viimeksipidetyssä kokouksessa päätettiin pitää seuraava kokous ensi torstaina, tk. 18 pnä kello 8 illalla Finnish haalilla Sudburyssa. Kokouksessa päätetään lähemmin järjestelyistä tk. 25 pnä pidettävää seurapelitilaisuutta varten. — U. K.

Naisten kerho kiittää

Sudburyn Naistenkerho lausuu kiitoksensa kaikille, jotka lahjoittivat voittoja seuran seurapeli-iltaan ja pelasivat ahkerasti koko illan vaikka ei kaikkia onnetar tällä kertaa suosinutkaan. — Sudburyn Naistenkerho.

Lahjoitus sairashuoltoon

Canadan Suomalaisen Järjestön sairashuoltokomitea kiittää Riikka Viitasaloa $2.00 lahjoituksesta komitean työn edistämiseksi. Kiitos Riikka. — X.

Rauhala murhattiin omassa kodissaan

Black Lake Roadin varrella asuneen 74-vuotiaan Matti Rauhalan murhan johdosta pidätetty 33-vuotias William Mackey oli maanantaina oikeudessa syytettynä murhasta. Hänet määrättiin mielentilatutkimuksen alaiseksi korkeintaan 30 päivän ajaksi.

Rauhala murhattiin hänen omassa farmikodissaan perjantai-iltana. Saatujen tietojen mukaan Rauhala ja hänen vaimonsa Lyydi olivat yksinään kotonaan kun heidän ovelleen kolkutettiin ja .22 kaliberin pienoiskivääriä kantanut mies pyysi käyttää heidän puhelintaan. He tunsivat miehen ja laskivat hänet sisään.

Mrs. Rauhalan kertoman mukaan Mackey oli hysteerisessa mielentilassa ja huuteli, että kaksi kiväärillä varustettua miestä ajaa häntä takaa. Kun Matti Rauhala pyysi, että vieras antaisi hänelle pyssynsä, Rauhalaa ammuttiin useita kertoja .22 kaliberin pyssyllä.

Mackeyn kerrotaan olleen metsästämässä mainitulla alueella, mikä sijaitsee noin kolmen mailin päässä No. 17 maantiestä Sudburyn länsipuolella. Hänen metsästystoverinsa John Helin oli tiedoittanut poliiseille, että Mackey oli kadonnut metsään.

Mrs. Rauhala ei loukkaantunut ampumiskohtauksen yhteydessä. Hän juoksi noin 1,000 jaardin päässä olevan naapurinsa, Väinö Hollan asunnolle. Holla kutsui puhelimitse lääkärin ja juoksi Rauhalan asunnolle, minkä ovella oli häntä vastassa pienoiskiväärillä varustettu mies. Mackey määräsi Hollan tulemaan sisälle, mutta Holla sulki oven ja juoksi autoonsa.

Poliisikonstaapeli Jim Gordon saapui ensiksi paikalle ja kuultuaan, että mies on aseistettu, hän kutsui avukseen kolme muuta poliisia. Heillä ei ollut mitään vaikeuksia Mackeyn pidättämisessä.

Maanantaisessa oikeuskuulustelussa kruunun syyttäjä A. G. Burbidge sanoi vankilan lääkärin kertoneen, että Mackey oli kuvitellut, jotta puukoin ja pyssyin varustetut toiset miehet olivat ajaneet häntä takaa.

Aikaisemmin South Porcupinessa ollut Rauhalan perhe on asunut nykyisellä farmillaan noin 10 vuotta. Incon palveluksessa ollut Mackey on asunut 171 Pine St. Sudburyssa. Hän oli metsästämässä setänsä John Helinin metsässä.

Manan majalle muuttaneita

Beaver Lake. — Paljon on tuonen viikatemies korjannut tämän vuoden aikana satoaan täällä ja ympäristöllä. Suurin osa on sortunut sydänsairauksiin. Viime lauantaina kätkettiin Nairn Centren kalmistoon ystävien ja omaisten saattamana paikkakuntamme yksi aikaisemmista esiraivaajista, Sofia Laakso, yhdeksännelläkymmenellä ikävuodellaan. Paljon on nähnyt ja tehnyt sekin perheen äiti pitkällä elämän taipaleellaan, nähnyt ja kokenut esiraivaajan alkuvaikeudet. Keveät mullat haudallesi pitkän päivätyön tehnyt työläisäiti.

Samana päivänä kun edellämainittu vainaja laskettiin viimeiseen lepoonsa, oli häntä saattamassa viime matkalleen pitkäaikainen paikkakuntamme asukas Kalle Blomster. Kun hautausväki saapui kotiinsa haudalta oli Kalle tullut hetkeä aikaisemmin juuri kotiinsa ja tavattiin hänet sohvalta kuolleena. Todennäköinen kuoleman aiheuttaja lie ollut sydänhalvaus, sillä Blomster jo pitkän aikaa sairasti sydäntautia.

Niin poistuu joukostamme yksi toisensa jälkeen vanhemmat asukkaat ja niiden mukana nuorempaakin väkeä. Keveät mullat ja rauhaisa lepo Kalle sinulle uuden kotimaan mullassa. Kaikki olette suorittaneet oman arvokkaan panoksenne paikkakuntamme elämässä. — N.

Tilatkaa Vapaus!

Matti Rauhala haudataan tänään

Matti Rauhala, joka ammuttiin omassa kodissaan viime perjantaina, haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan tänään, tiistaina, kello 10 ap. Ruumiinsiunauksen suorittaa pastori Pentti Murto.

Kaivosmiehenä ja farmarina toiminut Rauhala asui Suomesta tultuaan South Porcupinessa ja viimeksikuluneet 14 vuotta Sudburyn seudulla. Hän oli kuollessaan 74 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä aviopuolisonsa Lyydi (os. Heikkilä) ja yksi poika, Reino, kotona.

Nyt saatiin jo "toinen talvi"

Viikko sitten maanantaina satanut 5 tuuman vahvuinen lumipeite suli viikonlopun kauniin sään johdosta, mutta mitään "intiaanin kesää" ei kuitenkaan tullut, sillä maanantaina, marraskuun 15 pnä saatiin taas uudelta tuumien vahvuudelta uutta lunta.

Kun lumipyry puhkesi lauhkean sään vallitessa, niin suojakelin johdosta olivat kaupungin kadut ja varsinkin ympäristön "sivutiet" hyvin vaarallisessa ajokunnossa. Mitään vakavampia liikennetapaturmia ei ole kuitenkin kaupungissa tapahtunut. Eräs North Baysta kotoisin oleva nainen on joutunut sairaalan hoitamaan vammoja, jotka hän sai kahden auton yhteenajossa Markstaysa, Sudburyn itäpuolella.

Vanhan viisaan naughtonilaisen intiaanin sanotaan taas ennustaneen kovaa talvea sillä perusteella kun valkoihoiset naapurit varaavat paljon kivihiiltä, puita ja polttoöljyä talveksi.

Säätoimistosta ennustettiin kuitenkin tiistaiaamuna, että leuto sää lumipyryineen ja myöhemmin seuraavine sateineen jatkuu tänään, mutta illan suussa pitäisi taas kylmenevän.

Erhard USA:han

Bonn. — Bonnissa ilmoitettiin virallisesti, että liittokansleri Ludwig Erhard vierailee joulukuun 6—8 päinvinä Yhdysvalloissa. Erhard, jonka mukana seuraa Saksan liittotasavallan ulkoministeri Gerhard Schröder, käy neuvotteluja presidentti Johnsonin sekä Yhdysvaltain hallituksen jäsenten kanssa.

Länsisaksalaiset lehdet toteavat näiden neuvottelujen pääteemana olevan Saksan osallistuminen NATOn "yhteisiin" ydinvoimiin.

Virta itään

Berliini. — 83 länsisaksalaista ja Länsi-Berliinin asukasta on viimeisten kolmen päivän aikana siirtynyt Saksan demokraattiseen tasavaltaan, Uutistoimisto ADN:n ilmoittaman mukaan on vuodesta 1961 lähtien itään loikanneiden lukumäärä noussut jo noin 80,000:een.

Sudbury Footwear

Ensiluokkainen kenkien korjaamo

NOPEA PALVELU

BILL GRODECK, omist.

21 Larch King Edward rakenn.

CLUB NEWS

Yritys Reminder of Laatikkopäivällinen

Toronto. — The Yritys wants to give a last reminder of their laatikkopäivällinen, (we believe it could be called a casserole dinner) which will be offered at the Finnish Organization Hall (Don Hall) at 957 Broadview Ave. November 21st beginning at 12:30 p.m.

After the dinner there will be a showihg of 1965 Suurjuhla Films.

Oradourin tuhooja nosti kunnian-loukkausjutun!

Dysseldorf. — SS-divisioona Das Reichen entinen komentaja, natsikenraali Heinz Lammerding on nostanut länsisaksalaisen Die Tat-lehden päätoimittajaa Werner Sterzenbachia vastaan syytteen. Lammerding katsoo lehden "loukanneen ja syyttäneen" häntä. Kesäkuun 9 pnä v. 1944 Lammerdingin divisioona toimitti Tullen kauppalassa verilöylyn hirttämällä kadulla 99 täysin syytöntä ranskalaista. Päivää myöhemmin Lammerdingin joukot kirjaimellisesti hävittivät maan päältä Oradourin kylän. 648 henkilöä, joista yli 200 lapsia, sai surmansa liekeissä.

Lammerding katsoo Die Tat-lehden "loukanneen" häntä artikkelissa, jossa kerrottiin Das Reichin SS-miesten surmanneen ranskalaisia panttivankeja. Kiistämättä Ranskassa suoritettuja tekoja Lammerding on tosiasioiden vastaisesti väittänyt etteivät SS-miehet surmanneet panttivankeja, vaan partisaaneja.

Lammerding, jonka ranskalainen sotaoikeus v. 1951 tuomitsi poissaolevana kuolemaan, on jo pitemmän aikaa asunut Dysseldorfissa toimien eräässä rakennusyhtymässä.

Murhasi kokeeksi

Muuan 18-vuotias filosofian opiskelija surmasi kaksi ihmistä käytänön kokeiluna luettuaan ranskalaisen eksistentialistikirjailijan Albert Camus'n erään novellin, ilmoitti Los Angelesin poliisi hiljattain.

Poliisi väitti, että Wayne Welch, jota syytetään kahden miehen murhaamisesta eräällä kuorma-autojen lastauslaiturilla viime kuussa, oli myöntänyt jäljitelleensä kirjassa "l'Etranger" (Sivullinen) kuvattua murhaa.

Kuten kirjan päähenkilönkin Welch ampui uhrinsa, eikä murhilla ollut minkäänlaista motiivia. Kirja kuului pakollisena Welchin yliopistokurssiin.

Poliisit sanoivat olleensa aluksi ymmällään murhien johdosta, mutta saivat sattumalta todistetuksi, että murha-ase kuului Welchille.

Welch sanoi saaneensa esikuvan murhiin Camus'n kirjan sivuilta 74 ja 75. Hän sanoi, ettei hän tuntenut kumpaakaan uhreistaan, ja että hän oli valinnut heidät umpimähkään suorittaakseen samanlaisen murhan kuin romaanissa.

Taskukalenteri

HINTA 60c

(ynnä 2c myyntivero Ontariossa)

ON NYT ILMESTYNYT

Joka miehen ja naisen tietokirja

Hankkikaa itsellenne tämä ajankohtainen ja mainio TIETOKIRJA — TASKUKALENTERI 1966, missä on paljon hyödyllisiä ja tärkeitä tietoja. Siitä löydätte selostuksen CANADAN ELÄKESUUNNITELMASTA, joka astuu voimaan tammikuun 1 pnä 1966. TASKUKALENTERI 1966 on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä, mutta jos ei paikkakunnallanne ole asiamiestä, tilatkaa alla olevalla osoitteella.

Myymme TASKUKALENTERIA tukkuhinnalla kirjakaupoille ja muille jälleenmyyjille.

Yksityisten tilauksista, jotka käsittävät 6 Taskukalenteria tai enemmän, myönnetään 15% alennus.

TASKUKALENTERIN SISALTÖ:

Kalenteriosasto
Canadan eläkesuunnitelma
Yksityiseläkesuunnitelmat
Peruseläkkeen ikärajan alentuminen asteittain 65:een vuoteen
Canadan juhlapäiviä
Maailman pisimmät joet
Laskuohjeita
Työttömyysvakuutus
Kausivakuutus
Metriset mitat ja vertailuja
Vanhojen ja uusien mittojen vertailua
Tilavuusmittoja
Lukumittoja ja nopeusmittoja
Mikä on bushelin paino?
Pintamittoja ja englantilaismittoja
Lämpömittarit
Lämpömittarien vertailutaulukko
Canadan postimaksut
Rekist. posit ja "Money Orders"
Suurimmat kaupungit
Pyöreän puun kuutiotaulukko
Maailman meret
Äitien avustus Ontariossa
Leskien ja yksinäisten naisten sekä vissien aviovaimojen avustus Ontariossa
Sokeiden avustus Ontariossa
Auringon ja kiertotähtien vertailua

Tilatkaa jo tänään osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P.O. Box 69 Sudbury; Ontario

PERHEEN NUOREMMILLE

EXPO PAVILION PLANS EXCITING

The 55 nations which have announced their participation in the 1967 World Exhibition in Montreal are bginning to reveal their plans — and their plans are exciting.

For instance, the Netherlands pavilion will be a cocoon-like metal structure to express that country's struggle with the sea. The exhibit will show Holland's intensive production and industrialization. It will show how nearly 13 million people live in an area half the size of New Brunswick. It will show Rotterdam's position as the world's busiest port. And it will show how world trade, international co-operation and far flung emigration have resulted from the people's desire for close ties with other countries.

This same co-operation will be self evident in the landscaping and flower displays which are being carried out in close co-operation with the neighbouring pavilions of Belgium, Austria and Switzerland.

Czechoslovakia will spend 11 million dollars on a pavillion which will stress simplicity and purity. The Czechoslovakians are immensely proud that their entry in the 1958 Brussels exhibition was a prize winner. The design for the Canadian Exhibition was selected from among 92 entries. It's two main structures will be linked by a lower building and it will feature a hall of culture for the presentation of performing arts.

Czechoslovakian foods and wines will be available in four restaurants open to the public, and the pavilion will house a Countrymen's Club for the 90,000 Czechs in Canada, as well as Czechoslovakians from the United States and other countries.

Scandinavian food and drinks will be available at both outdoor and indoor restaurants in a pavilion to be built jointly by Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden.

The square pavilion was designed by a team of five architects — one from each country. The pavilion will sit on colums in the middle of a sculpture garden. Visitors will be moved from the garden to the first floor by slowly moving ramps.

Each of the five countries will have a distinct area, but separation of the exhibits will be casual so the display will reflect the unity of the five northern nations.

* * *

Aila Hopes That All the Boys and Girls Write

Dear Irja-täti, boys and girls.

Two weeks ago we went for a trip to Hudson and Sioux Lookout, Ont. We were out for Hallowe'en treats with our friend Cathy.

On Nov. 1st Linda's father passed away suddenly. I guess that is why Linda has not written lately. Last week I was to see her in town.

I haven't had any toothaches from the candy I got on Hallowe'en. I didn't see hide nor hair of it after we got back from Hudson. My mother hid them. She just gives us a little bit a day.

We started our Christmas exams this week already. They're not too hard. We get our report cards on Nov. 19th.

I hope that all the boys and girls found time to write to Irja-täti on Remembrance Day, as I did. We didn't have any school.

We have had snow here all week. I wish it would melt soon.

Your friend

Aila Alanen.

P.S. I don't think all the members wrote to Irja-täti about their Hallowe'en. I hope they take the hint.

* * *

Annette's Brother Is Coming Home For Christmas

Dear Irja-täti, boys and girls.

Today we got a holiday. As everyone knows it's Remembrance Day, so I decided to write to you.

On Dec. 18th my brother Arnold is coming home. We have to get him from the airport on the 19th. Boy will I be glad.

On Hallowe'en weekend we were in Hudson and Sioux Lookout. We went for Hallowe'en treats there and we got quite a bit of candy but when we got home mother hid them and we haven't seen any since, but sometimes she gives us a few candies.

This week we started our Christmas exams. Tomorrow we are having a Social Studies test. I hope I pass.

That's all for now.

Annette Alanen.

* * *

SING OUT

A sailor rushed up to the Officer of the Deck in such excitement that he stammered and stuttered. The officer lost patience with him and said, "Sing it out, sailor, sing it out!"

The sailor drew a deep breath and began to sing:

"Should auld acquaintance
be forgot
And never brought to mind
The Admiral's fallen overboard —
He's half a mile behind."

*

OOPS!

Two lady schoolteachers were spending their vacations in western Canada. They stopped at a small, old-fashioned hotel in Alberta.

One of the ladies was a bit cautious when travelling. She couldn't rest until she had made a tour of the corridors and found all of the fire escapes. The first door she opened was the men's shower. An elderly gentleman was taking a shower.

"Oh excuse me!" stammered the schoolteacher. "I was looking for the fire escape." Then she ran.

She had gone only a short distance down the hall when she heard a shout behind her. She turned and looked, and to her dismay saw the man running along behind her, wearing only a towel.

"Where's the fire?" he hollered.

Linda Got an A For Her Essay

Dear Irja-täti, boys and girls.

Exams are almost here again so you all had better start studying. Aila and Annette were here last Saturday and I went to Fort William with them when they got their sister.

Christmas is just around the corner and I bet everyone is wondering what they are going to get.

At school I had to write an essay about "How Remembrance Day Should be Observed." I didn't have any mistakes and I got a A. I like to write essays when I have something good to write about.

Bye for now.

Your friend

Linda Piilo.

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls.

Well it certainly looks as if we have the snow here to stay, which makes for a long winter here in Sudbury. However the weatherman forecasts rain and freezing rain for today, so it might mean the end of the snow.

Thanks to the girls from the Lakehead we have three letters in the mailbag. They all had the same idea of writing to us on their day off from school. Very nice of you to do so, and our thanks to Aila, Annette and Linda.

Now that Hallowe'en is past and the pre-Christmas school tests coming up, the holidays to look forward to are the Christmas holidays. But in the meantime do try to write to the perheen nuoremmille, we would love to hear from you all, and so hoping for a full mailbag next week kuulemiin

Irja-täti

* * *

THERE TOO!

Son: "Dad, liniment really makes my arm smart."

Dad: "That's good. Try rubbing some on your head too."

*

THE BEST WAY

Jack: "What is the best way to make a coat last?"

John: "Make the vest and trousers first."

Asiamiesten ja Naisten Viirin tilaajien huomioon!

Naisten Viirin kustantaja, Työmies Society ilmoittaa, että lehden tilaushintoja on korotettu syyskuun 1 päivä.

Naisten Viirin uudet tilaushinnat Canadaan tilattuna ovat Canadan rahassa seuraavat:

1 vuosikerta $5.95
6 kuukautta $3.25

Tilauksia täällä vastaan ottavat Vapauden ja Liekin asiamiehet tai voi tilata osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

Box 69 Sudbury, Ont.